Verslag vergadering algemene raadscommissie
D.d.: 8 april 2021
Zaaknummer: 223792

Locatie: digitaal

Raads- en commissieleden:
De heer W.T. Wassink (CDA)
Mevrouw W.H.H.S. Elsinghorst (CDA)
De heer I.O. Johannis (CDA)
Mevrouw S.W.A. Prinsen (CDA)
Mevrouw J.M. van der Vinne (CDA)
De heer J.S. Vuijk (CDA)
De heer G.J.W. Elferdink (CDA)
Mevrouw A.E. van Harten (Winterswijks Belang)
De heer T.B. Jonker (Winterswijks Belang)
Mevrouw R. van der Meulen (Winterswijks Belang)
De heer E.J.W. te Selle (Winterswijks Belang)
Mevrouw G. Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)
De heer H.J.A. Oonk (Winterswijks Belang)
De heer G.J.W. te Gronde (VVD)
Mevrouw T.E.K.A. van der Linden-Plass (VVD)
Mevrouw J. Poels-Boland (VVD)
Mevrouw D.C.A. Rootinck (VVD)
De heer E. Bos (VVD)
De heer P.W. Voogt (GroenLinks)
De heer P.A.J. Puntman (GroenLinks)
De heer M.A.J. Reuvekamp (GroenLinks)
De heer U. Zuiderveld (PvdA)
De heer M. ten Pas (PvdA)
De heer G.J. Kortschot (PvdA)
De heer M. van Eck (PvdA)
Mevrouw L. ten Dolle (D66)
De heer J.H. Kolkman (D66)
De heer H.B. Rhebergen (D66)
Mevrouw M. Schut (D66)
De heer T.J.M. van Beek (Voor Winterswijk)
De heer J.H. Hoenink (Voor Winterswijk)
De heer C. Stemerdink (Voor Winterswijk)
De heer B.J.J. Bengevoord (burgemeester)
De heer H.J. Tannemaat (wethouder)
Mevrouw I.T.F. Klein Gunnewiek (wethouder)
Mevrouw E.S.F. Schepers-Janssen (wethouder)
Mevrouw D.N. ter Horst (griffier)

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Inventarisatie spreekrecht publiek en vaststelling agenda
3. Vaststellen verslag vergadering algemene raadscommissie d.d. 11 maart 2021
4. Afsprakenlijst algemene raadscommissie d.d. 11 maart 2021
5. Startnotitie museumvisie
6. Kleine windmolens
7. Verhoging budget crisis- en herstelplan
8. Rondvraag
9. Sluiting

Transcript:

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, wilt u allemaal uw camera weer aanzetten? Dan kunnen wij beginnen met de commissievergadering. Nou, even kijken. Nou, ook nog een verzoek aan de laatsten die deel gaan nemen, om dan nu toch echt de camera aan te zetten. En dan beginnen we deze commissievergadering op een iets ander tijdstip dan gewoonlijk, maar dat kwam omdat we hiervoor nog een politiek forum hadden wat mooi op schema verliep. Dus wellicht gaat dat ook lukken met deze vergadering. Ik heb voor de rest na deze opening niet echt mededelingen.

2. Inventarisatie spreekrecht publiek en vaststelling agenda

De **voorzitter**: En dus kunnen we meteen door naar de inventarisatie spreekrecht publiek en vaststelling van de agenda. Er heeft zich niemand gemeld om gebruik te maken van de mogelijkheid tot inspreken. En daarmee gaan we dan ook de agenda gewoon volgen zoals al in concept aan u verstrekt was.

3. Vaststellen verslag vergadering d.d. 11 maart 2021

De **voorzitter**: En daarmee zijn we al bij deel 3, het vaststellen van het verslag van de vorige vergadering, dat was die van 11 maart. Iemand daarover vragen of opmerkingen? Niet. Lag ook in de lijn der verwachting geef ik eerlijk toe. Dus bij dezen is dat verslag vastgesteld, onder dankzegging aan de notulist, robot, griffie, nou die allemaal.

4. Afsprakenlijst vergadering d.d. 11 maart 2021

De **voorzitter**: En daarmee gaan wij door naar de afsprakenlijst, die ontstaan was naar aanleiding van de vorige vergadering. Het is een vrij lange afsprakenlijst, maar het meeste is allemaal afgehandeld. Niet afspraak 1, dat betrof die over het, de portefeuille komt terug bij de raad met een procesvoorstel na het ontvangen Rekenkamerrapport over de Jeugdzorg, maar die is nog in behandeling. Dus zal binnenkort wel komen. Dan zijn afspraak 2 tot en met 7 afgehandeld. Oftewel, die heeft u allemaal de antwoorden schriftelijk op iBabs voorbij zien komen. Afspraak 8 is ook nog in behandeling. Dat betrof die over of er een toename valt te zien van het gebruik van lachgas? En zo ja, bij welke leeftijdsgroep? Nou, komt zo te zien de heer Tannemaat zo spoedig mogelijk op terug. En de laatste afspraak, 9, die is ook afgehandeld. Dus dat was de status van onze afspraken. En ik zie dat de heer Van Beek een vraag heeft. Ik neem aan over één van de afspraken?

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dat klopt voorzitter, dank u wel. Over één van de afspraken die er eigenlijk niet opstaat. Want vorige keer hebben wij vragen gesteld over het onderhoud van de fietspaden in het buitengebied. En die vragen heb ik naderhand schriftelijk toegelicht. Daar heb ik nog geen antwoord op gekregen, maar het kan wezen dat het onderweg is. Maar mag dat eventueel op de afsprakenlijst? Dat dat niet in het vergetel hoekje raakt?

De **voorzitter**: Ik begrijp hier net van mijn secondant, van de griffie, dat de antwoorden eind van de middag verstuurd zijn op de schriftelijke vragen.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: O bliksem, dan heb ik die nog niet gezien in alle haast. Nou, hartstikke mooi. Super. Dan gaan we ze (...).

De **voorzitter**: Dus dan is ook dat punt afgehandeld. Nou prima, opgelost.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Top. Spring ik gelijk op de fiets morgen om te kijken of het mooi wordt.

De **voorzitter**: Nou lees eerst de antwoorden zou ik zeggen.

5. Startnotitie museumvisie

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar agendapunt 5, en dat is het eerste agendapunt betreffende de startnotitie museumvisie. En daar zie ik dat de heer Stemerdink als eerste het woord wil voeren. Nou, bij dezen.

De heer **Stemerdink (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja de startnotitie museumvisie. Kort samengevat, over deze notitie kunnen wij best wel positief zijn. Wij hebben van de week betrokkenen besproken, die zijn ook positief. Ze spreken van een enthousiaste ambtenaar, dat mag ook wel gezegd worden. En wij zijn blij met zulke geluiden. Betrokkenen worden gehoord. De inbreng wordt serieus meegenomen. En worden overal goed bij betrokken bij het hele proces. Wel hebben we naar aanleiding van deze startnotitie een viertal vragen, ik zal ze achter mekaar stellen. In de startnotitie kunnen wij lezen dat er verbindingen kunnen worden gelegd, onder andere met het Cultuurkwartier, of ja, Woonkwartier zoals wij het graag zouden noemen. Maar goed. Waaraan moeten wij denken bij een verbinding aan het Cultuurkwartier? Dat was vraag één. Tweede vraag is, dat wij kunnen lezen dat Winterswijk het huidige culturele aanbod in stand wil houden. Kunnen we hiermee aannemen dat bezuinigingen die er bijvoorbeeld vorig jaar waren, voor de Wereld van Wenters, waar vorig jaar dan nog sprake van was. Zijn die bezuinigingen dan uit de lucht of? En kunnen die dan ook uit de lucht blijven? Omdat het, ja omdat het culturele aanbod dan in stand gehouden wil worden, nemen we dat, gaan we daarvan uit eigenlijk. Is dat waar, klopt dat? Derde vraag is, dat wij lezen dat door vergrijzing het vrijwilligersaanbod kleiner wordt. En ja, dat het, dat brengt het voortbestaan van de culturele voorzieningen in gevaar. Voor ons is dat geen verrassing, te kort aan vrijwilligers. Wij hebben dat ook al vaker gezegd. Het komt in alle sectoren voor. Maar goed, in de toekomst dus ook. En onze vraag is dan eigenlijk, gaat de portefeuillehouder maatregelen nemen om het tekort aan vrijwilligers aan te pakken? En zo ja, op welke manier? En de laatste vraag is, dat we kunnen lezen dat de gemeentelijke financiering van Stichting Exploitatie onder druk staat door voorgenomen bezuinigingen. En we zijn wel benieuwd om wat voor bezuinigingen dat gaat. Dat waren mijn vier vragen voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Stemerdink. En dan gaan wij door naar de volgende die het woord wil hebben. Dat is mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja musea zijn voor het CDA natuurlijk van groot belang, want het zorgt voor een leefbare, aantrekkelijke gemeente. En niet in de laatste plaats voor toerisme. En in het startdocument staan dan ook een aantal aandachtspunten voor het opstellen van die visie. Het CDA heeft nog wel een drietal vragen c.q. opmerkingen waarvan wij graag een reactie van het college zouden horen. Wij lezen in het startdocument iets over cross-overs en over samenwerking. Moeten we dit zien als, is het bedoeld of beoogd op de samenwerking tussen musea onderling? Of moeten we dit ook breder zien, zoals samenwerking met scholen? De tweede is, vrijwilligers, of in elk geval de vergrijzing daarvan, wordt ook vooral, wordt vooral als een bedreiging gezien. En het CDA ziet juist op deze musea en de vrijwilligers die daar werkzaam zijn, juist ook als belangrijk onderdeel voor saamhorigheid, gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid. De sociale kant van deze ontmoetingen tussen de vrijwilligers. Hoe ziet het college dat? En kunnen we dat ook terugzien in nog de te maken museumvisie? En tot slot, zouden wij graag een nadere toelichting krijgen op wie er in de klankbordgroep zitten, welke achtergronden zij hebben, en of dat, ik had het voor mezelf opgeschreven, de herkomst. Maar daarmee bedoel ik, zijn het zeg maar vooral lokale deskundigen, of moeten we dat breder zien? Graag daar een toelichting op. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Prinsen. En dan kunnen wij door naar de volgende spreker, en dat is de heer Te Gronde.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja, dank u voorzitter. Ja ook de VVD-fractie heeft met veel aandacht dit stuk gelezen. Het is duidelijk een startnotitie, want hij is natuurlijk nog redelijk beperkt met vier pagina's. En wij missen dan ook een paar punten misschien uitgewerkt. En één daarvan is bijvoorbeeld de afstemming met de provincie. Wij lezen dat de provincie ook een aantal ambities heeft op dit gebied. We zijn wel benieuwd hoe het college dat ziet, want volgens mij is de provincie toch vooral ook aan, nou ja, de wat grotere instellingen zeg maar aan het subsidiëren. En is ook vaak op lokaal niveau, in ieder geval op de schaal van Winterswijk, vaak heel moeilijk om daar

extra middelen voor te krijgen provinciaal. Dus we zijn eigenlijk benieuwd hoe het college dat ziet. En het tweede is, nou ja, wij zien deze startnotitie toch ook als een soort van kadernota, want als wij hiermee instemmen dan sturen we het college op pad om die nieuwe visie te maken. En wij missen eigenlijk een beetje de financiële paragraaf in dit verhaal. In die zin van we kunnen met z'n allen natuurlijk heel veel mooie ambities hebben, en Winterswijk cultureel op de kaart zetten, of misschien nog wel versterken. Maar waar wij wel bang voor zijn is, althans dat zouden we graag wel vermeld willen hebben, en ik ben ook benieuwd hoe het college daar inzit, van dat we ook kijken naar de exploitatie van de culturele sector. Want hier zien we al, we hebben een vast clubje instellingen die nu subsidie krijgen. Nou ja, dat is met ups en downs de afgelopen jaren er wat af, er wat bij, nou ja, noem maar op. En, maar we weten ook allemaal dat, nou ja, de gemeentefinanciën ook dusdanig veel geldruimte laat om heel veel nieuwe exploitatiesubsidies te gaan geven. Dus onze vraag is eigenlijk van, aan het college van zou het college willen kijken naar hoe dat meegenomen kan worden in die nieuwe visie? Of dit ook kan en past binnen de bestaande budgetten. Wij zijn niet op zich tegen opstartsubsidies, daar gaat het niet om. Het gaat echt om de langjarige exploitatiesubsidies, hoe het college dat ziet in zeg maar straks in een nota. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Te Gronde. En dan gaan wij door naar mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja er is al heel veel gezegd, en er zijn ook heel veel vragen die D66 had, dus die ga ik niet herhalen. Het is inderdaad duidelijk een startnotitie, en we zijn ook wel even blij, daar wil ik wel even een compliment over maken, dat die er al ligt. Dit was ook afgesproken, in het voorjaar 2021 zou de startnotitie naar de raad toekomen. Dus ik ben daarvoor blij, en ook even daarvoor de complimenten. Wel hebben wij nog een aantal vragen voordat we verder kunnen. En dat is allereerst, dat werd net ook even aangehaald, hoe gaat dat klankbordgroep, hoe gaat die eruitzien? D66 zou daar wel graag aandacht voor ook jonge kunstenaars uit deze regio willen, dat die daar ook bij kunnen aansluiten. We hebben een aantal jonge kunstenaars uit de regio ook gesproken, die ook zeker bereid zijn om dat te doen. En die denken ook dat ze daarin, los van een expert te zijn van een museum, ook een bijdrage te kunnen leveren. Dus het is eigenlijk een vraag aan het college. Bent u bereidt om te kijken of we ook jonge kunstenaars uit deze regio kunnen toevoegen aan die klankbordgroep? En dan hebben we nog een andere vraag. Straks als die museumvisie er ligt, gaat dit dan ook als een soort van subsidieel afwegingskader werken? We hebben natuurlijk destijds gesproken over die bezuinigingen bij Museum Wenters. En daar hebben we ook gevraagd als D66, nou wacht nou eerst tot die museumvisie er ligt. Dan pas kun je beslissingen nemen. Maar in hoeverre wordt deze visie ook leidend voor het afwegingskader voor subsidies? En hoe gaan we dat dan ook financieel dichtmaken? Gaan we dat dan doen voor de komende 4 jaar, of 10 tot 15 jaar, dus lange termijnvisie? Dus dat zouden wij nog wel graag van het college willen weten. En dat waren eigenlijk de vragen, en de rest is al gesteld. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Oké. Gaan we eens kijken of de rest nog vragen heeft. En daar heeft dan nu de heer Ten Pas de kans toe.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank voorzitter. Nou ook wij hadden ongeveer dezelfde blokjes, maar ik zal dan even duiden met welke PvdA bril wij die vragen in gedachten hadden. Wij zien het overigens ook wel echt als een startnotitie. Juist omdat het zo breed is roept dat ook wel weer wat vragen op. We lezen duidelijk, en volgens mij helemaal terecht, dat deze startnotitie en straks de museumvisie, onderdeel is van de Cultuurnota, en het bredere cultuurbeleid van Winterswijk. En dat deze museumvisie dus een verdieping daarop is. In die Cultuurnota hebben we vier speerpunten benoemd. Het in standhouden van het huidige culturele aanbod: cultuur, educatie en participatie. Cultuur breder bereikbaar maken, en de samenwerking met Duitsland. Maar eigenlijk zien we maar eentje prominent terug, en dat is de pijler het huidige culturele aanbod en de toekomstbestendige museale infrastructuur. Waarom wordt nou dit speerpunt uit de Cultuurnota prominent genoemd, en die andere drie niet? Wij zien juist heel veel kansen nog voor bijvoorbeeld educatie, participatie en de samenwerking ook met Duitsland. En daarmee denk ik ook de toeristische element. Dus kan het college aangeven waarom we die ene pijler wel terugzien, en die anderen niet? En eigenlijk de vraag, we gaan er eigenlijk vanuit dat die andere pijlers wel terugkomen? Nou, over de stakeholders is al wat gezegd, onder andere mijnheer Stemerdink over de, nou ja de zinsnede over die voorgenomen bezuinigingen. Die was ons ook opgevallen

inderdaad. Hoe verhoudt zich dat tot die toezegging van afgelopen november. Nou, ook de klankbordgroep kwam bij ons ter sprake. En laten wij in ieder geval aangeven dat we willen pleiten voor niet een heel klassieke invulling van die klankbordgroep. Ik ga helemaal mee met mevrouw Ten Dolle over de jonge kunstenaar, maar ik denk ook, kijk ook naar andere sectoren. Ik denk misschien het onderwijs. Laat ook wat vernieuwende denkers meedenken, en niet de klassieke, nou ja, museale kenner denk ik. En over de financiën is ook al wat gezegd. Wat wij even vragen dat is meer in het proces. We gaan nu een startnotitie, nou vaststellen denk ik, over twee weken. Maar uit het raadsvoorstel volgt dat het college bij de kadernota al met een financieel voorstel komt, terwijl de visie zelf pas na de zomer komt. En toch even de vraag aan het college, wat kunnen we dan ongeveer verwachten, ook op financieel vlak, van ja, komt er echt een serieuze vraag naar de raad om echt serieus te investeren? Of is dat van wat kleinere orde? Omdat we dan bij de kadernota al, nou ja, wellicht moeten besluiten over een financieel voorstel, terwijl we de inhoudelijke afweging pas een paar maand later gaan doen. Hoe ziet het college dit? Dat waren onze vragen, mijnheer Te Selle. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Ten Pas. En dan gaan wij door naar mevrouw Oonk.

Mevrouw **Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)**: Dank u wel voorzitter. Nou, namens WB de complimenten voor deze startnotitie die prima als basis kan dienen voor uitwerking van de museumvisie. En WB wil wel graag nog wat aandachtspunten meegeven. En vinden het belangrijk dat we het als een integrale visie wordt gezien, die dus niet zich focust op een enkele musea, maar over de volle breedte partijen bij betrekt. Daarnaast dat dus ook de museumvisie als onderdeel wordt gezien van het cultuurbeleid, en aansluiting zoekt dus bij die Cultuurnota, de Erfgoednota, nota Aardkundige Waarden. En als laatste ook de klankbordgroep, daar is al wat over gezegd. Dat we het advies van experts meenemen, en dan ook een diversiteit daarin aanbrengen. En de visie van inwoners ook minstens net zo belangrijk voor het creëren van draagvlak. Maar wat ons betreft, verder akkoord.

De **voorzitter**: De heer Stemerdink heeft een vraag aan u denk ik.

Mevrouw **Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)**: Oké.

De heer **Stemerdink (Voor Winterswijk)**: Nee, nee, ik had geen vraag aan mevrouw Oonk voorzitter, ik had nog een algemene vraag. Maar die komt denk ik straks. In ieder geval bedankt voorzitter.

De **voorzitter**: En, ja, dan mag u het in de tweede termijn doen mijnheer Stemerdink.

De heer **Stemerdink (Voor Winterswijk)**: Doe ik, ja, dank je wel.

De **voorzitter**: Oké, gaan wij intussen door naar de heer Puntman.

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Ja dank u wel voorzitter. Ook wij vinden de museumvisie een onderdeel van de cultuurvisie. Waarom is er voor deze startnotitie gekozen voor Cultuur Oost? Dat is een organisatie die meer thuis is in podiumcultuur, en in cultuureducatie. En waarom is er niet gekozen voor museumexperts van Gelders Erfgoed? Dat contact met Gelders Erfgoed kan via Cultuur Oost wel plaatsvinden, maar ik zou de ontwikkeling van zo'n notitie vooral door echte experts laten ontwerpen. Bij musea is professionaliteit een belangrijk element. Want als die onvoldoende gegarandeerd is zal de gemeente steeds opnieuw haar discussies over waarderen van inspanningen en financiële ondersteuning moeten herhalen. Uitgangspunt moet zijn, we betrekken er vrijwilligers bij uit luxe. Uit meerwaarde. En niet uit nood. Dit kan ik nog wel schriftelijk geven zodat je dat goed onthoudt. Bij Villa Mondriaan werkt dit concept ook heel goed. Daar zit een professional die er echt kijk op heeft. Een ander uitgangspunt moet zijn, we stappen af van de oude expositievorm van objecten in vitrines met tekstbordjes als uitleg naar een veel indringender benadering van het publiek, waardoor de boodschap beter beklijft en de verankering in de maatschappij een grote rol speelt. Daarvoor is Cultuur Oost een goede gesprekspartner. Voor het museumbeleid is Winterswijkse thematiek essentieel. En die kan van nationaal en zelfs internationaal belang zijn. We denken met name aan geologie, natuur en landschap, aan Mondriaan en gerelateerde kunst, aan Komrij als dichter, essayist en bloemlezer, aan sociale

geschiedenis van Winterswijk, en aan de muziekgeschiedenis van Winterswijk. Daarmee zie je ook dat het museumbeleid niet alleen maar museumbeleid is, maar ook cultuurbeleid. Om kennis van de lokale geschiedenis in te bedden is levendige uitwisseling nodig tussen historische thema's en uitingen op openbare gelegenheden, winkeletalages en horeca, met het Cultuurkwartier als uitgangspunt. Opnieuw is hier een voorbeeld Villa Mondriaan, die een hele route heeft uitgezet. Thema's uit de lokale geschiedenis die aandacht verdienen naast beeldende kunsten, zijn geologie, archeologie, natuur en landschap, scholtenboerderijen, geloof en bijgeloof, textielgeschiedenis, vakbonden en sociale actie, en onze relatie met Duitsland. Wat betreft streektaal voegen wij ons onder de paraplu van het Staring Instituut. Er zijn allerlei details in de museumwereld, zoals de herinneringskoffers enzo, waar we ook nog wel het een en ander over kunnen zeggen, maar laten we dat niet doen. Wij zijn, evenals de anderen, heel benieuwd naar wie er in de klankbordgroep zitten. Want daarin is het goed als er cultuur breed wordt gekeken. Niet alleen mensen die verstand hebben van musea, die moeten daar zeker in zitten. Maar ook mensen die de verbinding met andere cultuurvormen kunnen aangeven. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Puntman. En daarmee hebben we volgens mij alle mensen uit de commissie gehad, en kunnen we door naar het college. De heer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja voorzitter, dank u wel. Nou ik ben blij met alle vragen die u heeft gesteld, en ik moet zeggen, toch ook uw positieve kijk op inderdaad deze startnotitie. En we hebben ook expliciet gekozen voor een startnotitie, omdat ik dat ook aan u beloofd heb. We hebben gezegd van we gaan met elkaar kijken hoe wij een museumvisie gaan neerleggen. En dat kun je alleen maar doen door nu met u te laten zien, aan u te laten zien hoe we dat van plan zijn om te doen. En daar zitten een paar belangrijke, vind ik, belangrijke items in. Dat is inderdaad het woord cross-overs, en maar goed, ik kom daar zo meteen eventjes bij u op terug. Laat ik beginnen bij de eerste inspreker, dat was Voor Winterswijk. U bent positief, daar ben ik blij om. En u zegt van de verbinding met het Cultuurkwartier, u zegt Woonkwartier, hoe ziet u dat? Nou, als het nou echt een Woonkwartier wordt, dan komt daar geen verbinding. Laat dat duidelijk zijn. Het gaat natuurlijk om het muziek- en cultuuronderwijs, dat op die plek eventueel gesitueerd wordt. En dat is wel heel belangrijk, want dan heb je namelijk meteen al het woord cross-over wat je kunt gebruiken. Wij hebben nu een nieuwe directeur op muziek- en cultuuronderwijs zitten. En die barst en bruist van de ideeën. En het is juist de bedoeling, en dat vind ik ook belangrijk van deze visie straks, dat die ook meedenkt en meekijkt, en cultuur breed. Dat staat ook duidelijk in de nota, we moeten die cultuur met elkaar verbinden. En dat is dus de enigste link met het Cultuurkwartier. Daar had ook kunnen staan, met het muziek- en cultuuronderwijs. Dus dat, op die manier moet u dat zien. Verder vraagt u van, en de bezuinigingen? Het huidige in standhouden, dat is inderdaad één van de speerpunten. En is de bezuiniging van de baan, of uit de lucht? Nou, laten we nou niet op de zaken vooruitlopen. Ik heb destijds al gezegd van, als er in het zicht van de haven de bezuiniging of de bemindere subsidie teruggedraaid moet worden, dan doen we dat. Laten we nou eerst eens dit proces aangaan, dat geldt ook een beetje voor wat de VVD vraagt. Hoe zit het nou financieel? Hoe zit het nou met de exploitatie? Nou, kijk weet u, we zitten aan het begin van een proces. En het is natuurlijk niet de bedoeling dat wij straks een museumaanbod neer kunnen zetten wat, nou laat ik het zo zeggen, wat tien keer zoveel kost. Maar je weet ook niet of het meer gaat kosten. Dat heb ik ook nadrukkelijk aangegeven. En wat natuurlijk ook belangrijk is. Die exploitatie, daar moeten de kosten eigenlijk van gedragen worden door de bezoekers. En als jij straks een museum aanbod hebt dat divers is, en actueel, dan zou je er ook vanuit moeten gaan dat er ook meer bezoekers komen. Dat het beter bezocht wordt. En dat die exploitatie dus ook van nature ook beter gaat verlopen. Dat is natuurlijk ook één van de redenen waarom wij deze museumvisie op tafel leggen. Dat we met mekaar aan het werk gaan. We willen een museum aanbod neerzetten dat inderdaad meer mensen gaat trekken. En dan zou de exploitatie ook bezig moeten gaan. Dus laat dat even vooropstellen, ik kan nu nog geen uitspraken doen over wat het straks financieel gaat worden. We leggen dat allemaal aan u voor. Maar de bezuiniging zoals Voor Winterswijk het noemt, die is niet direct van de baan. Maar het is ook niet gezegd dat die bezuiniging straks gehandhaafd kan blijven, want we zitten in het begin van het proces. Dat heb ik ook allemaal destijds gezegd en aan u belooft toen wij deze notitie gingen opstarten. Ik kijk nog even naar Voor Winterswijk, die had het over de vergrijzing. En daar had ook het CDA het over. Vrijwilligers zijn belangrijk. Wat gaat u doen aan de vergrijzing? Nou, ik ben zelf al aan het vergrijzen. Ik kan heel weinig doen aan de vergrijzing, want dan zou ik in Winterswijk echt hele

goede zaken kunnen doen. Nee, het gaat erom, dat wordt landelijk ook gezegd, en met vergrijzen bedoelen we misschien nog niet eens zozeer de leeftijd. Maar je ziet gewoon dat vrijwilligers af en toe kiezen voor andere activiteiten. En wij vinden de vrijwilligers, of die nou vergrijzen of niet, die blijven een belangrijke pijler op alle brede gebieden van de cultuur.

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat, u heeft een interruptie van mevrouw Prinsen.

Wethouder **Tannemaat**: Ja.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Sorry er zit nou enige vertraging in, dus het was eigenlijk nog een interruptie op het vorige punt over de financiën. Hoorde ik nou de wethouder net zeggen dat eigenlijk de exploitatie, dat hij ervan uitgaat dat het gewoon moet gaan komen vanuit de bezoekersaantallen? Dus wordt daarmee het uitgangspunt dat een museum zichzelf kan bedruipen omdat het dusdanig attractief moet zijn dat de bezoekersaantallen de kosten dekken, of heb ik dat verkeerd begrepen?

Wethouder **Tannemaat**: Nee, ik heb gezegd, dat was meer eigenlijk het antwoord op de VVD, die vroeg van hoe gaat dit financieel lopen. Want de VVD zei van de startsubsidies, daar kunnen ze zich goed in vinden. Dat was de opmerking van de heer Te Gronde. Maar mijnheer Te Gronde wilde eigenlijk wel weten dat er niet in de exploitatie elk jaar grof geld bij gedaan werd. En daarvan heb ik gezegd, dat gebeurt natuurlijk nu ook al. Bij Villa Mondriaan, dat gebeurde ook bij de Wereld van Wenters. En ik heb gezegd in dat verhaal, je zou eigenlijk verwachten als wij straks de museumvisie hebben uitgevoerd, dat de exploitatiecijfers vanzelf beter worden omdat er meer bezoekers komen. Omdat het een attractiever geheel wordt als nu in de volle breedte. En dat zou dus betekenen dat de exploitatiecijfers beter worden. Maar ik heb niet gezegd dat er geen geld achteraan moet, want dat heb ik ook de vorige keer al duidelijk gezegd. Dat kan ik ook nu nog niet zeggen, nee. Dus daar heb ik nog geen uitspraak over gedaan. Ik heb zelfs gezegd destijds, het kan nog wel zijn dat we er meer geld bij moeten doen, maar daar staat ook wat tegenover. Dus dat kunnen we pas bekijken als we de visie hebben afgerond.

De **voorzitter**: Ik zie aan de non-verbale reactie van mevrouw Prinsen dat uw reactie afdoende is. Gaat u door met uw betoog.

Wethouder **Tannemaat**: Oké. Ja. Mevrouw Prinsen had het ook over cross-overs. Hoe breed wil je dan kijken? Nou, heel breed. U noemde de scholen. Ja graag. Want daar gaat het namelijk om. We willen het hele culturele palet meenemen. Het gaat natuurlijk in de eerste instantie over musea. Natuurlijk, het heet niet voor niks de museumvisie. Maar het gaat erom dat de hele culturele bereik daarbij betrokken wordt, en daar zitten zeker scholen bij. Absoluut, die moeten er ook over meedenken. Ik heb al gezegd, het Boogie Woogie, moet daarover meepraten. En ja, dat mag van mij zo breed mogelijk. En als we dan toch even over het meepraten hebben. De klankbordgroep hebt u het ook over. Daar heeft D66 het ook over. Daar heeft eigenlijk iedereen het even over. Nou, die mag van mij ook echt breed. En het voorstel van D66 om jonge kunstenaars erbij te betrekken vind ik een prima plan. We zullen dat ook meegeven aan Cultuur Oost en aan Erfgoed Gelderland. Maar zeker, daar gaat het juist om. Denk ‘out of the box’, dat zegt de PvdA ook. Kijk naar het onderwijs. Dat gaan we doen. Want dat geeft juist een nieuwe frisse blik op de zaken. Dus we hebben het niet over oude grijze mannen in grijze pakken die denken verstand te hebben van cultuur. Die kant gaan we juist niet op. Dus daar kunt u op vertrouwen, dat we dat op een goede manier aanpakken. Even kijken, klankbordgroep heeft u het over gehad. Vergrijzing van de vrijwilligers. Vrijwilligers blijven dus belangrijk. Ik kan ze niet uit een blik toveren, maar u weet ook wel dat er genoeg belangstelling is tot nu toe. Maar het is wel een landelijke tendens. Dus je zult ook die vrijwilligers moeten uitdagen om op een leuke manier deel te laten nemen aan dit proces. Even kijken. Afstemming met de provincie, heeft de VVD nog genoemd. Hoe zit dat? En zet het college hierop in? Nou, ik zit toevallig als portefeuillehouder Cultuur ben ik ook één van de, nou laat ik het zo zeggen, koplopers. Wij lopen dus als het ware met samen met Doetinchem zitten wij in een vooroverleg over de culturele infrastructuur. En daar is mijnheer Drenth mee bezig. En het is juist de bedoeling, want dat is dus juist het tegenovergestelde eigenlijk als mijnheer Te Gronde zegt, dat de provincie kleine initiatieven juist wil belonen. Want ze zien dus heel goed die piramide, helemaal bovenin zitten de grote musea,

daar zitten Arnhem, Nijmegen, echt de toppers. En helemaal onderin zitten de mensen die dus, ja ik zeg het maar, spelen in korpsen, de Appeldag in Kotten. Ik noem maar wat hè? En juist die voeding van onderen die zorgt ervoor dat die middenlaag van musea en die kleinere musea en kleinere initiatieven, die moeten mekaar voeden. Dus de provincie heeft momenteel heel goed in de gaten wat ik ze nu van op de bril heb, dat vooral na corona dat het heel belangrijk is dat ze juist die cultuur die in de haarvaten zit van iedereen, en zeker ook van iedereen in Winterswijk, dat ze die, als ze die op pijl willen houden en niet willen laten omvallen, dat ze ook dat soort initiatieven moeten ondersteunen. Dus ik denk dat dat goedkomt op dat gebied. Even kijken, nou de PvdA heeft het nog een keer over breder kijken naar de cross-overs. Ga ik doen. En de financiën en het investeren, heb ik net denk ik al het nodige over gezegd. Winterswijk Belang, integraal en divers. Nou, heb ik net ook gezegd. Gaan we ook doen. Out of the box denken, nieuwe frisse ideeën. En GroenLinks, ja die noemde nog even het Gelders Erfgoed en het Cultuur Oost. Nou, ik moet u zeggen dat ze dat samen gaan doen. Cultuur Oost, zijn dat geen experts? Ja dat zijn wel degelijk experts, ze hebben namelijk een hele brede kijk op cultuur. En ze hebben heel veel ervaring met dit soort visies. En Erfgoed Gelderland is zeer zeker betrokken vanuit hun, inderdaad hun expertise op museaal vlak. Dus ik heb ook al met Erfgoed Gelderland gesproken, en volgens mij zijn het een, ja zijn ze heel erg goed aan mekaar gewaagd en vullen ze elkaar heel mooi aan in dit proces. Dus vandaar dat ze beiden ook betrokken zijn. En Cultuur Oost die heeft dan, in dit geval neemt de leiding, maar ik weet nu al dat ze regelmatig contact hebben gehad met Gelders Erfgoed. En Gelders Erfgoed zit ook in de klankbordgroep bijvoorbeeld. Dus dat maakt ook al uit dat ze dus regelmatig betrokken worden. Volgens mij heb ik de meeste vragen zo kriskras door mekaar beantwoord. Als er nog vragen zijn, dan hoor ik het graag voorzitter.

De **voorzitter**: Nou, ik denk dat mevrouw Ten Dolle dan nog iets mist.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dat klopt voorzitter. Ik had nog gevraagd of dit, als er straks de museumvisie er ligt, of dat dan ook een soort subsidieel afwegingskader wordt. Omdat er eerder natuurlijk gezegd is, ja ik hoef het niet te herhalen, ik heb het net ook al gezegd. Dus ik was even benieuwd of dat antwoord er nog is.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, kijk, we zijn nu, we hebben nu de startnotitie. We gaan nu met zijn allen aan de slag. En straks komt er een museumvisie, en die ligt natuurlijk straks voor. En, ja weet u, ik kan ook niet in de toekomst kijken. Maar het betekent natuurlijk wel dat daar waarschijnlijk iets uitkomt, en dan moeten we met zijn allen gaan kijken of wij, hoe wij daar tegenover staan. En ik kan er natuurlijk nog niet te veel op vooruitlopen, want als wij ambitie hebben, en dat hebben we volgens mij met zijn allen in Winterswijk, en ook als je kijkt wat er gebeurd is in de coronatijd, de cultuur is enorm zwaar getroffen. Cultuur heeft denk ik een hele belangrijke taak om ook mensen weer te verbinden. En om straks ook weer te zorgen dat mensen weer zin krijgen in leuke dingen doen. Dus ik denk dat wij, als blijkt dat straks die museumvisie er ligt, en daar ligt een financieel plaatje onder, dat we daar ook gewoon met zijn allen op die manier naar moeten kijken. En ja, de burgemeester zegt ook van, de raad is de baas. U bent uiteindelijk degene die over het geld gaat. Maar ik denk wel, en ik zal ook wel als portefeuillehouder graag willen, dat wij hier iets neerleggen wat wel toekomstbestendig is, en wat ook Winterswijk echt, wat recht doet aan alles wat in Winterswijk met cultuur te maken heeft. Het muziek- en cultuuronderwijs, maar ook, wat ook belangrijk, wat ik ook echt belangrijk vind, dat staat in het begin van de nota. We hebben namelijk te maken met onze Winterswijkse heritage, heel veel mensen hebben interesse in alles wat te maken heeft met oud Winterswijk. En dat is net zo belangrijk als de toerist die met plezier Villa Mondriaan bezoekt. En dat zijn misschien wel twee verschillende werelden, maar het hoort wel samen in Winterswijk thuis. Dus ik kan u eigenlijk nog niet aangeven waar we nou op uitkomen natuurlijk straks, maar u begrijpt natuurlijk ook wel dat ik begrijp dat we geen ongelimiteerd budget hebben. En dat we moeten werken aan cross-overs, aan samen dingen doen, niks overlappen. En dat ik op die manier er echt vanuit ga dat er straks iets moois komt waar we met zijn allen gewoon op een goede manier kunnen beoordelen.

De **voorzitter**: Oké. En dan zie ik dat mevrouw Prinsen ook nog een vraag heeft, of u heeft een vraag niet te beantwoorden. Maar dat zien we zo.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Nou ik hoop dat u het vooral hoort. Wij hadden een opmerking gemaakt, of gevraagd in het kader van de vrijwilligers. Nou, toen kreeg de wethouder een interruptie. Dus ik kan me voorstellen dat hij toen eventjes van zijn à propos was. Wij vroegen naar de sociale kant van de ontmoetingen van de vrijwilligers bij de musea. En de vraag of we dat kunnen gaan terugzien in de nog te maken museumvisie. Want dat is voor het CDA wel een belangrijk punt.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, maar dat is het voor het college ook. Dus daar kan ik gewoon een ja op antwoorden. Want zonder vrijwilligers hebben we ook geen museumvisie.

De **voorzitter**: Oké. Dat is duidelijk. En dan hebben we mijnheer Te Gronde.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja, dank u. Ja toch nog even over de financiën. En misschien haakt dat ook wel aan wat mevrouw Ten Dolle bedoelt. Maar als je nou kijkt naar die startnotitie, daar staan drie beleidsuitgangspunten. En dat zijn eigenlijk inhoudelijke punten wat je, hoe je met musea om zou moeten gaan. Alleen, er wordt dus helemaal niks gezegd over die financiën. En kijk, de portemonnee van de gemeente Winterswijk is natuurlijk niet oneindig. En je kunt straks een hele mooie visie neerleggen. En stel je nou voor, en de visie is fantastisch, zijn we het dan met zijn allen over eens, en nou ja, misschien we beginnen een nieuw musea voor Gerrit Komrij. Daar kan ik me zo wat bij voorstellen. Nou, ik denk dat iedereen denkt nou fantastisch, dat doen we in Winterswijk. Draagt bij aan de naamsbekendheid van Winterswijk. Vinden we allemaal belangrijk. Maar daar komt straks een organisatie die zegt van, ja maar goed, we moeten wel € 50.000 exploitatiesubsidie per jaar hebben. Ja en feitelijk, ja dat kun je aan de voorkant moet je daar toch wat over zeggen van hoe ver je daarin wil gaan. Want je kunt, je kunt wel de ambitie hebben, maar als je vervolgens niet het geld hebt dan hou je misschien instellingen ook wel een, nou ja, een worst voor de neus die uiteindelijk niet zeg maar te nuttigen valt, omdat het geld er gewoon niet is. Dus is het niet verstandig om toch nog het vierde beleidsuitgangspunt erbij te zetten, dat het moet passen binnen de financiële schaal van Winterswijk. Hè, ik bedoel, wil niet zeggen dat je helemaal nooit extra geld naar cultuur mag doen. Maar het moet wel een beetje passen. Dus dat afwegingskader waar mevrouw Ten Dolle het over had, daar zou ik toch ook graag wel straks wat in die visie van terug willen zien. En kan dat?

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat, kan dat?

De heer **Te Gronde (VVD)**: Dat we dat dan aanpassen in de notitie, of in de startnotitie?

Wethouder **Tannemaat**: Nou ja, kijk, als u bereid bent om te zeggen zoals u het nu zegt, dat het moet passen op de Winterswijkse schaal, en de Winterswijkse maat, en daar geen bedragen nu aan verbindt, want daar kan ik natuurlijk nu niks mee. Dan ben ik daartoe bereid, want dat is natuurlijk ook logisch. Ik bedoel, kijk, het moet allemaal gaan op de Winterswijkse manier. En we moeten er samen uitkomen. En juist door die cross-overs, en juist door die verbindingen onderling te leggen, ben ik ervan overtuigd dat wij ook straks een heel mooi pakket neer kunnen leggen dat gewoon financieel ook behapbaar is. Kijk, we weten allemaal, dat we natuurlijk met muziek- en cultuuronderwijs ook nog voor een opgave staan, maar dat biedt ook weer kansen. We gaan geen dingen dubbel doen. Dus ik denk dat we door efficiënt te kijken naar gebouwen, naar plekken, naar culturele, nou ja zeg maar, input van mensen die er verstand van hebben, en zeker ook door jonge kunstenaars erbij betrekken, en out of the box denkend, wil ik dat er wel bij zeggen. Dat het de Winterswijkse maat moet zijn en schaal, zonder daar direct een bedrag aan te noemen. Maar ik denk dat mijnheer Te Gronde en ik wel weten wat we dan met mekaar bedoelen. Ik denk dat de raad dat ook wel begrijpt. Dus dat, ik denk dat het ook reëel is om dat toe te voegen.

De **voorzitter**: Oké. Nou dan gaan we door naar mijnheer Ten Pas.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank voorzitter. Ja ook over die financiën. Eigenlijk zegt ook de wethouder van, we gaan eerst even aan de slag. De inhoud op papier, dat doen we met alle stakeholders. En die financiën doen we op de Winterswijkse maat, dat is behapbaar. Maar ik vraag toch even concreet. Er staat in het voorstel bij de kadernota wordt dit meegenomen. Ja, wat gaan we dan zien? Want die kadernota ligt er over een kleine twee maand. Zijn we dan al zover? De visie zelf komt pas in september.

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, nee dat klopt. Maar de kadernota, dan moet je eigenlijk denken aan een budget om de plannen uit te werken. Dus zeg maar, het budget voor het uitvoeringsprogramma. Dus geen mega investering. Dat is even wat anders misschien. Maar wat, we hebben misschien een klein uitvoeringsprogramma nodig, dus dat zal een normaal budget zijn. Maar als je dan praat over de echte uiteindelijke kosten die we op de paal moeten leggen voor de museumvisie, dan praat je echt in september over, dan gaan we daar over praten met zijn allen. Maar ik wil wel tegen u zeggen dat ik wel de opdracht voel om wel te zorgen voor, dat zijn we denk ik ook verplicht aan de Winterswijkers, maar ook aan die miljoen overnachtingen, aan al die mensen die hier komen, om hier wel een mooi breed pakket neer te leggen. En al die mensen die nu actief zijn op talloze gebieden, op culturele gebieden, dat we die ook natuurlijk wel serieus moeten nemen. Dat wil niet zeggen dat ik nu indirect zeg dat er straks mega bedragen bij moeten, maar laten we nou ook, met mekaar ook dit proces een kans geven. Dus met de kadernota praten we alleen maar over proces geld. En in september dan ligt er iets waar u met z'n allen wat van kunt vinden, en daar zal dan waarschijnlijk ook misschien wel in scenario's, wat ik me ook nog kan voorstellen, een ja, een financieel plaatje aan hangen.

De **voorzitter**: Nou, u heeft de heer Ten Pas gerustgesteld. Mijn conclusie. En dan gaan we door naar de heer Stemerdink, want dat zie ik niet, die had natuurlijk helemaal straks al een vraag. En dan komt hij nou helaas aan het einde pas aan de beurt. Sorry.

De heer **Stemerdink (Voor Winterswijk)**: Geen probleem voorzitter. Ja mijn vraag was eigenlijk, de Joodse synagoge, wordt die ook betrokken bij deze visie? Trekt ook veel Duitse toeristen jaarlijks. En één vraag was nog niet beantwoord. De gemeentelijke financiering van Stichting Exploitatie, die staat onder druk door voorgenomen bezuinigingen. En welke bezuinigingen waren dat, of zijn dat? Om wat voor bezuinigingen gaat dat? Dat waren nog twee vragen die ik nog had voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan gaan we horen wat de heer Tannemaat daarvan maakt.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, als het aan mij ligt wordt de synagoge daarbij betrokken. Dat is natuurlijk een uniek stuk Winterswijk met een eigen verhaal, het Joodse verhaal, zou dat natuurlijk prima kunnen betrekken. Maar ik heb ook geleerd dat ik geen invulling moet geven aan degenen die straks met die nota aan de gang moeten. Ik ben bestuurder. Dus dat doe ik niet. Maar als het aan mij ligt is dat wel degelijk een onderdeel, want ik vind het een heel mooi object, of in ieder geval een plek waar je wat mee kunt. En de bezuiniging waarover gesproken werd in de nota, ja dat is natuurlijk die € 25.000 waar we natuurlijk uiteindelijk nu waar alles mee begonnen is. Dat wij nu met mekaar zitten te praten over de museumvisie. Dus dat is eigenlijk de reden waarom we de startnotitie zijn begonnen.

De **voorzitter**: Oké. Nou dan komen we, de heer Ten Pas heeft nog een aanvullende vraag zie ik.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Ja dank. Over die € 25.000, in het verlengde van mijnheer Stemerdink. De, volgens mij was het verhaal een klein half jaar geleden, dat de stichting ook zelf met een plan moest komen en een visie. En dat naar aanleiding van dat plan het college te rade zou gaan of dat wel of niet zou leiden tot al dan niet terugdraaien van die € 25.000. Wat is dan de status daarvan? Of wordt dat nu helemaal op één hoop geschoven met deze museumvisie?

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja dat lijkt mij natuurlijk wel mijnheer Ten Pas. Kijk, wij hebben nu gezegd met mekaar, want we gaan nu met zijn allen, en daar zitten natuurlijk uiteraard zit Wereld van Wenters daar ook op de eerste rij, om mee te denken over hoe wij nu verdergaan met het brede culturele aanbod. En we hebben natuurlijk destijds gezegd van die € 25.000 van, ja komt een onhoudbare situatie vanwege de straks dat in de Meddosestraat de huur omhooggaat. We hebben natuurlijk het depot. Maar goed, dat zijn allemaal weer details. Toen hebben we met zijn allen

gezegd van wat gaan we nou doen om het museum, om de musea in Winterswijk toekomstbestendig te maken in de brede zin des woords. En toen hebben we gezegd, oké nou dan gaan wij een nieuwe museumvisie vaststellen. Dus dat is gewoon onderdeel, de plannen van de Wereld van Wenters worden onderdeel en integraal van het geheel nu.

De **voorzitter**: Oké, dank u voor die verduidelijking. Dan vraag ik even of er nog behoefte is aan een tweede termijn, want ik heb het idee dat we in deze vragenronde het min of meer al ingevuld hebben. Maar ja, daar gaat u natuurlijk als commissie over. Dus is er nog behoefte aan een tweede termijn? Nou, toen bleef het stil in de app. Dus denk ik dat iedereen hetzelfde gevoel als ik had, dat we de tweede termijn al bij de vragen hebben gedaan. Rest mij dan om te concluderen of dit een A of een B stuk wordt. Dus wat wordt het voor de volgende vergadering? A of B? Ik concludeer dat volgens mij iedereen vindt dat dit een akkoordstuk is.

De heer **Te Gronde (VVD):** Voorzitter?

De **voorzitter**: Ja ik zie het, u had een nabrander. Komt u maar.

De heer **Te Gronde (VVD):** Nou, wij zouden het toch graag als een bespreekstuk willen behandelen, want wil het ook nog graag even met de fractie toch wil terugkoppelen. En, nou ja, daar willen we toch nog even de tijd voor nemen.

De **voorzitter**: Dat is ook prima. Dus dan gaat agendapunt 5, de startnotitie museumvisie, als bespreekstuk naar de volgende raadsvergadering.

6. Kleine windmolens

De **voorzitter**: En gaan wij door naar het volgende agendapunt, en dat betrof agendapunt 6, de herkansing voor de kleine windmolens. Zo heb ik het maar genoemd. Wie wil daarover als eerste het woord voeren. Ik zie dat dat mevrouw Van der Linden is.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Ja, dank u wel voorzitter. Ja ik zit een beetje te goochelen, ik moest even op een ander apparaat inloggen. Maar goed, dank u wel. Voor ons ligt nu het beleidskader Kleine Windmolens. In een eerder stadium hebben we dit natuurlijk al een keer eerder voorgelegd gekregen, maar toen waren er wat, ja, bedenkingen over de definitie wat is nu het kwetsbare landschap. En om daar betere kaders in mee te geven. Want die kleine windmolens die moeten daar natuurlijk prima in passen. En voor de initiatiefnemers is het wel handig als ze precies weten waar ze aan toe zijn. Wat valt er precies onder kwetsbaar landschap? We lezen nu dat die kaders duidelijk gedefinieerd zijn, zodat de initiatiefnemers op voorhand precies weten waar ze aan toe zijn, zodat ons unieke landschap niet verstoord zal worden. En wat de VVD betreft is dit nu een duidelijk stuk waar initiatiefnemers precies weten waar ze aan moeten voldoen voor een succesvolle aanvraag. Daarvoor onze complimenten. Als VVD zien we dan ook veel kansen om deze kleine windmolens toe te passen. We hebben echter nog wel een aantal vragen. Ten eerste over die vereiste aansluiting op het elektriciteitsnetwerk. Want als nou een windmolen of molens voor eigen gebruik, of dan wel gedeeld gebruik met een aantal omwonenden, zouden die dan ook zeg maar diezelfde eisen hebben? Of mogen die dat terug leveren aan zichzelf, en hoeven ze dan geen aansluiting? Want op het moment dat natuurlijk de afstand heel erg groot wordt, want dan brengt, dat kunnen we ook lezen, extra kosten mee. En het zou op deze manier kunnen, ik heb geen idee of dat zo is, maar dan zou dat een andere mogelijkheid kunnen zijn. En dan nog een tweede vraag. Ja want vooraf moeten ze nu dus aansluiting aanvragen of dat allemaal wel kan, en hoe duur het is. Is dat ook een vereiste bij plaatsing van zonnepanelen op daken? Daar zijn wij wel benieuwd naar. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Van der Linden. En dan gaan wij door naar de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ook wij hebben gezien dat er een hoop aanpassingen zijn gemaakt in de tweede ronde van deze beleidsnota. En dat is ook goed, want vorige keer, ja zat er ook kans in dat het uit de hand zou lopen met de windmolens. We zien dat het zinnetje over het eventuele in parken opstellen geschrapt is. Wij hebben vorige

keer wel gepleit om het, ja toch zoveel mogelijk te beperken tot bedrijfsmatige bouwblokken, zodat het bij een groot bebouwingsensemble komt te staan zo'n molen, en dan valt hij minder uit de toon als dat ze ergens solitair of in groepjes van drie wat dan ook mogelijk is, ergens zo in het landschap terecht komen. Dus dat blijft nog steeds eigenlijk een wens van ons, om toch ja wat dat betreft te veel verspreiding van die molens door het landschap tegen te gaan. Nu als ik naar de kosten kijk, ook de brief die wij vanuit Energietafel gehad hebben, ja wat die kosten zijn van die molen dan, ja dan hebben we ook de goede hoop dat er niet al te veel van gaan komen. En dat het echt alleen is bij mensen die, waar het echt nodig is en rendabel is. Want er wordt gesproken van € 50.000 tot € 60.000 aanschafkosten voor de molen alleen al. Tenminste, dan moeten nog aansluitingen gemaakt worden en noem maar op. Als ik kijk wat we nu opgetuigd hebben voor de vergunningaanvraag, zal dat ook de nodige kosten met zich meebrengen. Dus dan geloof ik niet eens dat we binnen die € 60.000 kunnen blijven. En dan wordt er wel benoemd, gesproken over SDE-subsidie in die brief. Ik zou graag van de wethouder horen van hoeveel is zo'n SDE-subsidie dan op zo'n € 60.000 bij wijze van spreken voor de aanschaf van zo'n molen? Want is het dan nog wel rendabel en is het wel reëel dat we hier nou een heel rapport optuigen terwijl er waarschijnlijk toch geen aanvragen komen? Op zich zou het wat ons betreft door kunnen gaan, er staat een evaluatie in als het goed is bij vijf geplaatste molens. Dus dat is goed, dan kunnen we daar nog eens een keer naar kijken of het echt gaat zoals het gaan moet. Dus wat dat betreft, ja is het wel goed ingekaderd dat het niet uit de hand kan lopen. En hebben wij daar geen zorgen meer om. Maar wij zouden weleens willen horen, ja hoe rendabel is het nou dat we zoiets optuigen, terwijl het eigenlijk een hele kostbare exercitie is.

De **voorzitter**: Oké. Dank u mijnheer Van Beek. En dan gaan wij door naar de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja op zich lijkt, de kleine windmolens, lijkt dat een mooi initiatief, als het rendabel is. Nou ja, de heer Van Beek heeft er al het nodige over gezegd hiervoor. En ja, en daarnaast, wat ons betreft, ook als het waardevolle landschap daarmee gewoon niet wordt aangetast. Wat betreft dat laatste denken we dat dat op de meeste plekken wel zal meevallen. Want ja, ze zijn niet zo hoog die kleine windmolens. Maar dat neemt niet weg dat we als CDA toch nog een aantal vragen hebben aan het college hierover. Allereerst even een vraag over het moratorium. Ja daar hebben we de vorige keer ook al over gesproken. We hebben namelijk een moratorium waarin staat dat windmolens hoger dan 10 meter onder de moratorium vallen. Nou, en als we straks akkoord gaan met dit beleidskader, met windmolens tot 25 meter om die mogelijk te maken, hoe denkt dan het college deze strijdigheid te gaan oplossen? Want hierover lezen we eigenlijk niets in het voorstel. Dan nog een paar inhoudelijke vragen over de kaders. Want mevrouw Van der Linden zei dat die heel duidelijk waren. Maar ja, wij hebben er toch nog wel wat vragen bij. Met name, in het beleidskader wordt aangegeven dat er een proceskader wordt opgesteld per aanvraag. En ja, waarom is er niet gekozen voor een aantal vaste uitgangspunten? En is het college hiermee niet bang dat er, ja een soort rechtsongelijkheid, op zijn minst rechtsonzekerheid, gaat ontstaan, en een vorm van willekeur? Dus hoe ziet het college dat voor zich? En daarnaast, in het beleidskader staat dat een windmolen in de buurt van kwetsbare landschappen, of landschapselementen, kan, mits de kwaliteit behouden blijft. En dat er aangesloten moet worden bij landschapstypen. Nou dat klinkt ontzettend vaag. Dus de vraag aan het college, wat houdt dat precies in? En kan het college ook, ja daar wat voorbeelden van geven van hoe we dat dan moeten zien, aansluitend bij kwetsbare landschapstypen? En dan tenslotte nog even de relatie met het RES. Daar hebben we namelijk vorige week een hele mooie presentatie van gehad. En de vraag is, welke bijdrage de kleine windmolens kunnen leveren aan het behalen van de doelstellingen zoals die in de RES zijn geformuleerd? Dat waren de vragen van mijn kant voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Wassink. En dan gaan wij door naar mevrouw Schut.

Mevrouw **Schut (D66)**: Dank u wel voorzitter. In het beleidskader wordt er gesproken over dat deze kleine windmolens moeten inpassen tussen de cultuurhistorische landschapselementen van onze gemeente, en dat deze windmolens een sociale inpassing moeten krijgen. Hier zijn wij het als D66 erg mee eens, en willen ook graag dat dit wordt waar geborgd tijdens de uitvoering hiervan. Nu wordt er verder in het document over wat deze sociale aanpassing precies inhoudt niet benoemd. Daarom willen wij graag weten wat deze sociale aanpassing precies inhoudt, en wat de eisen daarvan zijn. Aansluitend hierop is er in het beleidskader bij 1a vernoemd dat de

gemeente-ecoloog een bepalende functie bekleed als het gaat om waar de windmolens wel en niet komen te staan. Nu vroegen wij ons af of het verstandig is als één individu deze keuze maakt, en of het wellicht niet slim is om het WCL in deze keuze te betrekken. En dan komen we op mijn laatste punt. De vorige keer dat wij dit agendapunt bespraken viel D66 over het feit dat die techniek van dit document niet klopt. Dat was mede een reden waarom wij wilde dat het terug ging naar de tekentafel. En wij hebben het hier over het moratorium. In het raadsbesluit is nergens opgenomen dat dit een aanpassing van het moratorium vraagt, terwijl het college daar eigenlijk wel om vraagt. Wij willen het nogmaals aan het college vragen of zij dit kunnen opnemen in het raadsbesluit, namelijk dat het moratorium met het raadsbesluit wordt aangepast met niet een moratorium van alles boven de 10 meter, maar vanaf 25 meter. Als je dit namelijk niet doet, schept dit precedenten voor andere hoogtes, en krijg je de eeuwige discussie van wat nu een grote windmolen of een kleine windmolen is. Het is niet voor niets dat er destijds een ashoogte van maximaal 10 meter is opgenomen. Voor D66 is deze techniek essentieel om in te kunnen stemmen met het voorstel. Als je over zoiets gevoeligs en iets feitelijks een aanpassing op het moratorium vraagt, moet deze wel kloppen.

De **voorzitter**: Oké. Dank u. En gaan wij door naar mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja wij waren in de januari-vergadering uiterst kritisch over het toen liggende voorstel. Wat nu voorligt is een heel stuk beter, het geeft in ieder geval kader voor kleine windmolens. En zoals wij de vorige keer ook al gezegd hebben. Wij staan voorstander van kleine windmolens, omdat ze een goede aanvulling zijn op zonnepanelen, en zo kunnen bijdragen aan onze energiedoelstellingen. Maar we hebben nog wel een vraag, en dat gaat met name over dat punt van de evaluatie. Dus er wordt voorgesteld om een evaluatie te houden na 12 maanden, of eerder als er 5 windmolens zijn gebouwd. Wat wij in het stuk eigenlijk missen is wat zijn dan de criteria op basis waarvan geëvalueerd wordt? Dus daar zouden wij graag van de college horen of daar al ideeën over zijn waar we dan op gaan evalueren. Dat was onze vraag voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Van Harten. En dan geef ik nu het woord aan de heer Reuvekamp.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Dank u wel voorzitter. Fractie van GroenLinks staat positief tegenover initiatieven die de opwek van groene stroom mogelijk maken. En ook al verwachten wij dat de opbrengst van groene stroom middels kleine windmolens waarschijnlijk geen substantiële bijdrage zal leveren aan de energieneutraliteit ambitie van de gemeente, waar het CDA ook al een beetje op hintte, het kan wel een bijdrage leveren aan de wens van bijvoorbeeld boerenbedrijven om met de inzet van kleine windmolens zelfvoorzienend te worden. En dat is ook wat waard. Wij hebben nog de volgende vragen voor het college. Heeft het college zicht op de concrete behoeften? Met andere woorden, hoeveel potentiële initiatiefnemers zitten te wachten op dit beleidskader. Vraag twee is, zoals reeds aangegeven kunnen kleine windmolens dus ingezet worden voor boeren en bedrijven die zelfvoorzienend willen worden. De haalbaarheid hiervan hangt in de praktijk af van een evenwichtige mix van zon, wind en opslag. In het beleidskader kleine windmolens ontbreekt echter de link met zon en opslag. Als het beleidskader kleine windmolens het voor initiatiefnemers mogelijk wil maken om zelfvoorzienend te worden, is het dan niet zaak dat er in het beleidskader ook expliciet aandacht wordt besteed aan de mix met zon en opslag. Hoe ziet het college dit? En de laatste vraag. Heeft het college overwogen om het beleidskader kleine windmolens onder te brengen in het beleidskader zonneparken en zonnevelden, om zo nadrukkelijk de in de vorige vraag benoemde link te leggen tussen de opwek met zon, en de opwek met wind? Dank u wel voorzitter, tot zover.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Reuvekamp. En dan geven we als laatste in de eerste termijn het woord aan de heer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja dank u wel voorzitter. Nou ja, ook wij zijn blij met dit aangescherpte voorstel, hoewel wij ook met het vorige voorstel al behoorlijk konden leven hebben we destijds laten weten. Het verbaast me trouwens wel dat een aantal, was vorige vergadering over dit onderwerp ook zo, dat er nogal wat over het rendabele karakter van deze molens wordt gevraagd. Terwijl ik denk, ja uiteindelijk is dat natuurlijk het risico en voor rekening van de

initiatiefnemer en aanvrager. En ja, gaan wij daar als gemeente dan verder niet over. We maken mogelijk. En verder hoor ik wat zorgen over het moratorium wat ons niet kort genoeg kan duren, maar nog tot 2023 loopt geloof ik. Ja het lijkt ons ook wel logisch dat je formeel toch die 25 meter in dat moratorium zet, hoewel daar van ons ook best een nulletje achter zou mogen zoals u weet. Maar goed, ook dat lijkt ons ook logisch om te doen. De enige vraag, nou ja goed, het is dus goed af gekaderd nou met dat evaluatiemoment. En of na een jaar, of na 5 projecten, ja van ons hoeft er verder ook niet al te veel voorwaarden aan gesteld worden. Het gaat niet om tientallen. En bovendien, het zijn volgens ons molentjes, op plaatjes zien die heel passend zijn wel her en der in de Winterswijkse landschap, en die er vroeger vaak ook stonden bij de sloot. Nog wel een andere vraag eigenlijk naar aanleiding van. We hebben natuurlijk bij die lezingen over de RES vorige week in het forum kunnen horen, letterlijk, dat de grens van terug levering aan het net, zeker als het op bedrijfsmatige schaal gaat, dat zal misschien niet direct voor een individueel molentje gelden, maar dat dat toch wel in Winterswijk behoorlijk aan de grens aan het komen is. Dus toch aan de wethouder de vraag, naar aanleiding van deze molens, van kunt u daar iets meer over zeggen? In hoeverre wordt teruglevering op al kortere termijn een probleem?

De **voorzitter**: Punt? Ja. Oké. Nou ja, mijn suggestie zou zijn, anders kunnen we die windmolens altijd nog inzetten als ventilator als het warm is. En daarmee gaan we dan gelukkig voor de serieuze antwoorden door naar het college. Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik ga even de vragen langs. En ik heb bij een aantal fracties ook dezelfde vragen gehoord, dus die probeer ik even te clusteren. En ik begin maar even met het moratorium. Want daar hebben we in de vorige raadscommissie ook veel over gesproken. Nou, op zich is het college van mening dat het moratorium, de bedoeling daarvan, zoals we daar ooit over gediscussieerd hebben, dat die niet wordt aangetast. Want dat moratorium gaat over grootschalige opwek. Nou, technisch gezien heeft u denk ik, nou niet denk ik, heeft u gewoon gelijk. Want in het moratorium staat inderdaad 10 meter, en we gaan dat eigenlijk nu naar 25 meter brengen. Alleen, ik kan nu op dit moment niet zomaar even een raadsvoorstel aanpassen. En, want ik zou daar best een zinnetje over willen opnemen, dat dit een aanpassing betekent van het moratorium, maar dan moet u mij vanavond (…).

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, we hebben een interruptie van de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja volgens mij, ja volgens mij geeft de wethouder net al aan, want in het moratorium staat gewoon duidelijk 10 meter. Dus als er straks een verzoek komt voor een windmolen van 20 meter, dan zou het volgens beleidskader kunnen, maar niet volgens het moratorium. Dus bent u het dan met ons eens dat als wij met een amendement komen om daar gewoon dit aan te passen, en daar 25 meter in te gaan opnemen in het moratorium, dat we u dan uit de brand helpen?

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja wat ik al zei. Ik ben het technisch met u eens, en ik wilde een voorstel doen, maar u liet me niet uitpraten. Ik wil namelijk best een zin daarover opnemen in het raadsvoorstel, maar dat kan ik niet zomaar doen. Want u zegt het zelf al. Of u moet een amendement indienen bij de raadsvergadering. Maar het college is best bereid, maar dan hoor ik vanavond wel graag eigenlijk van een meerderheid van de commissie of ik dat vast moet doen voor de komende raadsvergadering. En anders zullen we het met een amendement moeten doen. Dus, nou dat over het moratorium. Ik hoor ook veel over de aansluiting op het net. Nou ja, wij zijn niet de enige gemeente waar dat best spannend wordt. En in de RES is daar ook duidelijk aandacht voor. Maar als u me vraagt hoe het precies zit, hoeveel capaciteit we nog hebben, wat eraan zit te komen, wanneer? We moeten natuurlijk vooral ook werken aan het uitbreiden van het net. Maar er zijn ook andere oplossingen die er voorkomen, of ja die ervoor zorgen dat het net minder belast wordt. Nou dat is bijvoorbeeld bij grote zonneparken, die oost-west opstelling. Of inderdaad, de combinatie van zon en wind. Nou, daar wordt in ieder geval hard aan gewerkt. Want we willen natuurlijk met elkaar die doelstelling energieneutraal 2030 behalen. En daar hebben wij ook gewoon voldoende netcapaciteit voor nodig. Even kijken. Nou, het is inderdaad zo dat, wij krijgen inderdaad wat vragen vanuit met name agrariërs die interesse hebben in deze kleine

windmolens. En inderdaad, de combinatie met zonnepanelen kan ervoor zorgen dat er helemaal geen aansluiting nodig is op het net. Maar goed, dat ligt ook aan de aanvrager zelf, en hoe hij dat wil realiseren. En ik hoor vanavond ook weer een paar keer rendement, financiële haalbaarheid. Ja wij zijn natuurlijk niet degenen die zo'n molen gaan betalen, maar wij vinden het wel belangrijk om te weten op het moment dat die molen er komt, dat die ook inderdaad, nou ja, financieel haalbaar is. Dus daarom vragen wij bijvoorbeeld ook aan de initiatiefnemer van joh, heb je dat geregeld met Liander als je die aansluiting nodig hebt. Want als dat niet zo is, of hoe zit het met de teruglevering, en het rendeert niet, ja moeten we het dan wel doen? Dus in die zin kijken wij daar als gemeente ook naar. Ik hoor ook een vraag, hoe hoog is de SDE-subsidie op zo'n molen? Ja dat is niet te zeggen. Die veranderen elke keer qua hoogte. Ligt er ook vaak hoeveel er nog in de pot zit op het moment dat je je inschrijft. Dus dat durf ik niet te zeggen. Even kijken, ja iemand vraagt ook nog inderdaad, als je zonnepanelen op je dak legt moet je dan ook bij Liander een verplicht laten aansluiten? Nee, dat geldt alleen voor de grote zonneparken, en dat is geloof ik vanaf 3 x 80 ampère. Maar hoeveel zonnepanelen dat dan precies zijn, dat durf ik niet te zeggen. Nou, veel aandacht ook voor ons landschap. Nou, volgens mij weet u allemaal wel dat dit college het landschap hoog in het vaandel heeft staan. Wij vinden het heel erg belangrijk om ons landschap te behouden, en te versterken. En getuige ook onze Omgevingsvisie Buitengebied, onze Visie Landschap en Biodiversiteit. En onze ecoloog heeft inderdaad daarin een hele belangrijke rol. En dat is niet alleen bij de kleine windmolens, maar dat is eigenlijk bij alle initiatieven in het buitengebied. Want het gaat altijd over landschappelijke inpassing. En het is zeker niet zo dat hij dat dan in zijn eentje doet, maar hij is daarin echt een belangrijk onderdeel van het team Ruimtelijke Ordening voor dat aspect. Dus hij doet het zeker niet alleen. En ja, D66 vraagt, nou ja, kunnen we dan niet gebruikmaken van WCL? U bent als raad ook in gesprek hè in de werkgroep Omgevingswet, over participatie. En nou ja, het is goed met elkaar daarover na te denken. Van welke partijen ga je nou betrekken als je voortijdig in gesprek wilt. En doe je dat dan op het moment dat zo'n plan speelt, of hadden we dat eigenlijk nu al moeten doen. Terwijl we dit kader vaststellen. En zelf denk ik dat dat veel meer is waar we naartoe gaan in de nabije toekomst. Maar goed, is ook aan u als raad om daar straks beleid en kaders op vast te stellen. Maar vooralsnog, de ecoloog werkt dus zeker niet alleen, maar heeft inderdaad wel een hele belangrijke rol. En ja, mijnheer.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, we hebben een interruptie van de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik had toch nog een vraagje over de rendabiliteit van die molens. Want in Aalten daar is al langer een beleid dat die molens daar kunnen staan, van deze grootte. Maar er is eigenlijk nog geen een aanvraag binnengekomen. Heeft de gemeente Winterswijk zich daarin verdiept? Want ja, daar blijf ik toch bij, we zijn een heel iets aan het optuigen met een hoop werk en een hoop energie, waar misschien geen ene aanvraag voor komt zo meteen. Dus heeft u zich verdiept bij andere gemeentes of er echt animo naar is naar die molens of niet?

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nou ja, wat ik al vertelde. Wij hebben animo in Winterswijk zelf. En daarmee zijn wij aan de slag gegaan. Het werk is nu gedaan. Als u het kader aanneemt, dan kunnen initiatiefnemers ook daadwerkelijk aanvragen indienen. En als dat niet gebeurt, ja dan is het jammer voor het werk wat we gedaan hebben, maar wij willen dit zeker een kans geven omdat we dit echt zien als een goede kans voor met name de agrarische sector om gewoon op het eigen erf energieneutraal te zijn. En dan vooral ook die combinatie zon en wind te maken. En weet je, uiteindelijk is het natuurlijk de initiatiefnemer zelf die bepaalt of hij het voldoende rendabel vindt, en het gaat doen of niet. Maar wij willen in ieder geval die kans geven, want dat vinden we belangrijk in het kader van duurzaamheid. Even kijken, ja het CDA vraagt ook, ja waarom niet een aantal vaste uitgangspunten in plaats van dit kader? Nou dit kader sluit heel goed aan bij hoe de Omgevingsvisie Buitengebied ook werkt. En ja, dat is soms best lastig dat je niet een heel aantal vaste uitgangspunten hebt. Want dan kom je in de, nou ja, in de kwaliteitsbeoordeling. Maar wij vinden het ook juist heel belangrijk dat we niet alles op slot gooien. En daarom ook die evaluatie over een jaar, of als er 5 zijn. Dan kunnen we heel goed kijken heeft dit kader nou gewerkt. En dan gewerkt in de zin van hoe zit het met sociale inpassing, hoe zit het met de landschappelijke

inpassing? Is er inderdaad vraag? Hoe zit het met de rentabiliteit? Kunnen wij daar als gemeente nog iets in doen? Maar vandaar dit kader, wat echt wel handvatten geeft. Maximaal 3, dus geen verrommeling van ons landschap, maar zorgvuldig omgaan met ons landschap, versterken en behouden. Maar we hebben een energietransitie te doen met elkaar, en die heeft wel invloed op ons landschap. Even kijken. Als er, ja, Winterswijks Belang vraagt dus inderdaad van ja op welke criteria gaat u evalueren?

De **voorzitter**: We hebben nog even een interruptie van de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja, in het verlengde van die vraag had ik ook een andere vraag gesteld, over het aansluiten bij de landschapstypen. Hoe het college dat voor zich ziet? Want ja, ik krijg toch heel sterk de indruk dat het eigenlijk met een mooi verhaal altijd overal wel kan. Dus dat je altijd overal wel een windmolen neer kunt zetten. Dus daar had ik toch wel graag even een antwoord op. Hoe dit college dat ziet?

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nou nee, daar zullen we toch zeker zorgvuldig naar moeten kijken, net als we dat met alle initiatieven in het buitengebied doen. En je gaat echt kijken, nou ja per gebied inderdaad, van wat zijn hier de kwaliteiten. Dus dat hier rust is, dat er openheid is, dat donkerte, nou noem zo maar allerlei kwaliteiten van ons buitengebied op. En we kijken echt wel of het daarbij gaat passen. Dus daar vooral die rol ook voor de ecoloog, om ons landschap te beschermen. En vooral ook ecologisch te beschermen. Dat staat er ook in. Bijvoorbeeld bepaalde diersoorten, vogels, nou ja, dat dat niet verstoord mag worden. Dus daar letten we op. Maar wat ik al zei, we gaan evalueren over een jaar, en dan gaan we ook kijken, die punten hè, in dit kader, ja hoe heeft dat nou gewerkt in de praktijk. Is het ons inderdaad gelukt om molens te laten plaatsen? Hoe is dat sociaal gegaan? Hoe kijkt de buurt daarnaar? Eisen bijvoorbeeld, was ook een vraag van sociale inpassing. Nou, ik denk dat dat vooral moet aansluiten bij onze betrokkenen paragraaf, en straks ook de betrokkenen paragraaf 2.0. En moet je wel het gesprek in de buurt, het liefst wil je ook dat de buurt misschien wel meedoet, samen met elkaar een paar molentjes misschien plaats om de buurtschap van elektriciteit te voorzien. Dus ja, we moeten goed opletten inderdaad hoe dat gaat. En daarvoor doen we die evaluatie. Maar uitgangspunt is ook dat we die energieneutraliteit straks willen behalen, en dat wij zien dat dit in ieder geval met name de agrarische sector, maar misschien ook wel wat buurtschappen, kan helpen om, ja die energieneutraliteit te behalen. Dus dat is ook een belangrijke doelstelling.

De heer **Wassink (CDA)**: Voorzitter, even.

De **voorzitter**: Ja mijnheer Wassink, u had nog één opmerking?

De heer **Wassink (CDA)**: Ja even toch in het verlengde. Want u had het over de ecoloog, die kijkt naar de plantjes en de diertjes zoals u zegt. Maar met name ging het ons ook een beetje over ons waardevolle landschap en. Maar mag ik dan bijvoorbeeld zo'n ding wel, een windmolen midden op een es neer gaan zetten? Kan dat dan volgens u?

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nou volgens mij staat dat in het kader, welke landschapselementen kwetsbaar zijn. Dus daar, nou en daar valt een es zeker onder, dus dan ga je wel kijken, ja zet je die midden op een es neer of hoe doe je dat? Nou, daar gaan we mee aan de slag. Kwetsbare landschapselementen moeten we dus echt beschermen. Dus we gaan, nog zo'n element is bijvoorbeeld een, nou een stelrand of een haag, ja dat ga je dus niet doorbreken om daar een molen in te zetten. Dat mag duidelijk zijn.

De heer **Wassink (CDA)**: Nee maar.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Maar het vergt hier en daar absoluut nog afstemming, maar dat doen we nu ook al binnen de Omgevingsvisie Buitengebied. Daar zijn we al, nou ruim een jaar mee aan de slag. Daar hebben we ook al best wat ervaring opgedaan. Want ook dat gaat over landschappelijke inpassing.

De heer **Wassink (CDA)**: Voorzitter, toch nog even in het verlengde. Waarom is er dan niet voor gekozen om bijvoorbeeld grootschalige essen uit te zonderen van dat soort windmolens? Dus waarom zijn er geen keuzes gemaakt, want eigenlijk wordt alleen maar gezegd, er moet aangesloten worden bij de landschapselementen. Maar wat het inhoudt, daar wordt eigenlijk geen uitspraak over gedaan.

De **voorzitter**: Ja?

De heer **Wassink (CDA)**: Dus mijn vraag is, waarom zijn er niet dat soort keuzes gemaakt. Bijvoorbeeld geen windmolens op open essen?

De **voorzitter**: Oké, dat is dan de laatste vraag van de interruptie, en dan gaan we door met het betoog. Nadat mevrouw Van Harten ook nog een interruptie heeft. Maar eerst doen we de reactie van de wethouder.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nou wij hebben wel gekozen voor een kader wat niet aan de voorkant alles dicht timmert. Zo hou je ook ruimte over om per initiatief te beoordelen vinden wij dit nu passend op deze plek of niet. En onze ecoloog kijkt inderdaad naar de planten en de dieren, maar die kijkt ook naar landschapselementen en hoe dat goed ingepast kan worden.

De **voorzitter**: Oké. Dan zie ik een interruptie, ik neem aan op uw betoog, van mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja, heb ik het woord voorzitter?

De **voorzitter**: Ja u mag nu uw interruptie doen op mevrouw klein Gunnewiek.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Fijn dank u wel. Ja de wethouder heeft antwoord gegeven op mijn vraag over op welke zaken wordt geëvalueerd. Er is één ding wat ik daarin mis, en wat wij toch wel belangrijk vinden. En dat is, en dat gaat over de procedure zelf. Dus hoe snel wordt een initiatiefnemer geholpen bij de gemeente, en hoe snel kan hij dan zijn windmolen daar plaatsen? Dus dat aspect zouden wij graag ook meegenomen zien worden in de evaluatie. Dus wel, als dat zou kunnen, graag. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, kan dat?

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja hoor, dat neem ik graag mee.

De **voorzitter**: O, nou dan zie ik dat intussen mevrouw Van der Linden ook nog een interruptie hebt, en daarna kunt u door met uw betoog.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Ja dank u wel voorzitter. Nou eigenlijk een beetje over de opmerking van mijnheer Wassink ook.

De **voorzitter**: Ja maar mevrouw Van der Linden, we hebben afgesproken, dat kan niet.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Nou ja, op het antwoord van.

De **voorzitter**: Nee, een interruptie op mevrouw Klein Gunnewiek. En de rest bewaart u voor de tweede termijn.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Oké, dan kom ik zo terug.

De **voorzitter**: Prima. Mevrouw Klein Gunnewiek, u kunt verder.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja volgens mij had ik nog twee vragen over van de GroenLinks-fractie. Even kijken, over de link met het kader, even kijken, zonneparken. Waarom we dat niet in elkaar hebben gevoegd. Nou ja, wij hebben dit natuurlijk de vorige raadsvergadering separaat aan

u voorgelegd, omdat we dit wel een ander iets vinden dan zonneparken. Het andere beleidskader lag ook al klaar. En ik denk met het jaar proberen, kijken of er inderdaad of misschien 5 molens, misschien gaat dat sneller, maar dat we dan die evaluatie doen. Dat we ook dan dit kader kunnen aanpassen. Ja ze bestaan naast elkaar, en we hebben er niet voor gekozen inderdaad om ze in elkaar te schuiven. Even kijken. En u vroeg nog naar zelfvoorzienendheid. Volgens mij heb ik daar al wel het een en ander over gezegd. Over, nou ja, u zegt waarom zit er geen link naar zon en opslag. Nou ja, opslag is natuurlijk nog wel vrij in de kinderschoenen. Maar wat ik al zei, juist die combinatie zon en wind maakt het voor die agrarische erven waarschijnlijk heel goed mogelijk om zelfvoorzienend te zijn. En nou ja, die twee kaders die functioneren naast elkaar, maar wij hebben in het kader ook verwezen naar de Omgevingsvisie Buitengebied, ja zo staan er af en toe wat verschillende kaders. Maar volgens mij heb ik dan alle vragen beantwoord voorzitter.

De **voorzitter**: Nou en anders gaan we dat zo meteen merken in de tweede termijn, want we gaan hoe dan ook een tweede termijn doen. Want zoals iedereen heeft meegekregen vroeg de wethouder om in ieder geval te reageren op het punt of u het goedvindt dat zij het voorstel aanpast met betrekking tot de ashoogte van kleine windmolens. Dus het is handig dat u in ieder geval allemaal in tweede termijn daarop even reageert. En als eerste geef ik daarom aan mevrouw Van der Linden het woord.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Ja dank u voorzitter. Ja de procedure was net niet duidelijk. Maar ik wilde graag even reageren op de opmerking van mijnheer Wassink over die kaders en waarom die niet duidelijker zouden zijn met essen en bepaalde, zeg maar, landschappelijke elementen die die kwetsbaarheid zeg maar benoemden, en dat daar dan geen windmolens zouden kunnen passen, ofwel heel zorgvuldig naar moest gekeken worden. Maar zoals ik dat lees worden die juist hier mooi omrand in dat kader allemaal benoemd. En dat was nou net de vorige keer niet duidelijk, en nu eigenlijk wel. En, ja en dan ook nog even bij Voor Winterswijk, over die signalen van die, of er, dat er weinig initiatieven zouden zijn. Ja wij krijgen die signalen wel degelijk van wel. Dus vanuit de agrarische ondernemers dat er wel degelijk voor een aantal windmolens interesse is. Dus dat wou ik even opmerken. Nou, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, dan mis ik alleen het standpunt van de VVD, of ik heb niet goed opgelet hoor.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: O excuses. Even opnieuw, sorry.

De **voorzitter**: Ja, de wethouder wil graag weten of het goed was dat zij het voorstel voor de raadsvergadering aanpast met betrekking tot de ashoogte van de kleine molens.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Ja, helemaal goed. Akkoord.

De **voorzitter**: Dank u. Dan kunnen wij door naar de volgende in de tweede termijn, en dat is mevrouw Schut.

Mevrouw **Schut (D66)**: Dank u wel voorzitter. Dank u wel wethouder voor uw voorstel. We willen erg graag dat dit zinnetje wordt opgenomen in het raadsvoorstel, anders kunnen wij hier helaas ook niet mee instemmen. Want wij zijn best wel kien op onze correctheid daarin, en wij vinden dat toch wel heel erg belangrijk dat dat erin komt inderdaad.

De **voorzitter**: Nou ik was al niet verrast door deze reactie. Maar we gaan door met de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja wat betreft het CDA wordt het in ieder geval goed in lijn gebracht, het moratorium met het voorstel. Dus wij zien dat uiteraard ook graag dat dat goed geregeld wordt. Dan toch nog even ingaande op mevrouw Van der Linden, wat zij zegt dat zij niet begrijpt. Kijk, waar het ons om gaat is, die kwetsbare landschapstypes worden allemaal wel genoemd in het voorstel. Maar hoe dan die aanpassing op die landschapstypes hoe we dat moeten zien, ja daar staat niks over aangegeven. En er staat ergens verderop wel een zin dat het bijna altijd kan, zoiets staat erin letterlijk. Nou, dus dat, daar heb ik naar gevraagd bij de wethouder, maar in die zin geen duidelijk antwoord op gekregen omdat het eigenlijk per geval bekeken wordt. En volgens mij kan het dus met een goed verhaal dus altijd en overal. Dat is in

ieder geval de stelling van het CDA. Nou, aan de andere kant ben ik het toch wel met de heer Van Beek eens, het zal waarschijnlijk helemaal niet zo'n vaart lopen gezien de investeringskosten, dus laten we die eerste 5 misschien anders maar eens afwachten. Dat zal nog wel denk ik een poosje duren voor die er staan. Nou ja, dat waren wat betreft het CDA de belangrijkste punten. En met name, ja toch ook wel, daar hebben we ook niet echt helemaal een antwoord op gekregen, ja op die kaders, ja die per geval worden gesteld. Ja, wat ons betreft zit daar toch wel een stukje willekeur in. En uiteraard snappen we met de nieuwe omgevingswet dat het allemaal veel meer in overleg moet. Dat is duidelijk. Maar een beetje helderheid daar waar je toch wel weet dat je dingen niet wilt, daarom noemde ik specifiek even het voorbeeld van die open es. In het vorige voorstel stond nog dat er niet in de open ruimtes windmolens gezet mochten worden, ook niet die kleine windmolens. Nou, dat is nu weggehaald in het nieuwe voorstel. Maar de vraag is of je dat überhaupt wilt, windmolens op een open es. Nou, als je dat aan de voorkant al weet, dan zeggen wij, wees dan gewoon helder in je uitgangspunten. Dan weet iedereen gewoon waar hij aan toe is. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Wassink. En dan kunnen wij door naar de reactie in tweede termijn van de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja wat betreft de aanpassing van het moratorium, daar kunnen wij het volledig met mevrouw Schut van D66 eens zijn. Wij zouden dat ook graag aangepast zien om meteen al duidelijkheid te krijgen in de toekomst. Dat is nu één slag maken en dan hebben we duidelijkheid. Ja, harde kaders stellen. Op zich van ons mag dat ook. Wij hebben ook al aangegeven, ook in de eerste termijn al, ook vorige keer al, dat wij echt een voorkeur geven aan bijvoorbeeld een bedrijfsmatig bouwblok voor het plaatsen van die molens. Dus die voorkeur zouden wij eigenlijk best graag opgenomen zien in het beleidsstuk. Dat hoeft niet helemaal in beton gegoten, maar dat de voorkeur daarnaar uitgaat. En ja, toch opletten dat het niet zo is dat de ecoloog zo meteen meer zeggenschap heeft als de raad bij wijze van spreken. Dus ja, toch ietsje hardere kaders zouden best mogen om het duidelijk te maken. Ja de signalen waar mevrouw Van der Linden over spreekt, nou wij krijgen wel degelijk signalen, ook vanuit Winterswijk, maar ook uit andere gemeentes, uit Aalten, uit onze buurgemeentes, die al langer met dit beleid werken. En ja, waar al langer deze molens geplaatst kunnen worden, maar waar gewoon nog geen animo is. Het is een optelsommetje wat ik net al gemaakt heb van de hoge kosten, dus natuurlijk zullen er mensen zijn die zeggen, ja ik heb wel interesse in zo'n molen. Maar ik denk dat uiteindelijk de kosten opgeteld gaan worden, dat de interesse aardig geslonken is. Maar goed, we gaan het zien. Voor ons geeft dat wel een beetje de garantie dat er geen honderden komen te staan, want het is gewoon te duur. Dus wat dat betreft is dat prima dat ze aardig duur zijn, dan worden we er niet mee overspoeld. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Van Beek. En dan kunnen we door naar mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja voorzitter, dank u wel. Ja wij kunnen het eens zijn met de voorgenomen wijziging van de wethouder om het in overeenstemming te brengen met het moratorium. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Van Harten. En dan geef ik nu het woord aan de heer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Voorzitter, in de notulen kunnen de woorden van mevrouw Van Harten letterlijk worden herhaald wat ons betreft. Voor onze fractie dan weliswaar.

De **voorzitter**: Nou dat is mooi efficiënt. En dan sluiten we af met de heer Reuvekamp.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Dank u wel voorzitter. Ik sluit mij aan bij de heer Zuiderveld. Wij ook, de fractie van GroenLinks, gaat akkoord met het voorstel tot aanpassen van het moratorium.

De **voorzitter**: Dan sluiten we de tweede termijn af met het college, mevrouw Klein Gunnewiek. U heeft in ieder geval, ik heb even meegeteld, alle fracties vinden het in ieder geval prima dat u het voorstel aanpast wat betreft de ashoogte. En dan aan u nu de woord voor de rest.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb verder geen vragen gehoord. Ja fijn dat alle fracties akkoord zijn. Wij zullen een voorstel gaan doen. En nou ja, dat zal ruim voor de raadsvergadering uw kant opkomen. En dan kunt u natuurlijk daar, over twee weken is het denk ik, een besluit over nemen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Alleen al mede gezien dat, concludeer ik al dat het een B-stuk wordt. Maar anders had iemand anders dat ook vast wel gezegd. Iedereen het mee eens? Dat dit stuk als bespreekstuk doorgaat naar de volgende raadsvergadering? Ja, dat heb ik goed ingeschat. Was niet zo moeilijk.

7. Verhoging budget crisis- en herstelplan

De **voorzitter**: Dan gaan wij door naar agendapunt 7. En dat betreft de verhoging van het budget crisis- en herstelplan. En ik zie dat als eerste hier het woord wil voeren de heer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja Winterswijks Belang is erg blij met dit voorstel, en ook dat het college het twee, drie weken geleden dat we hier voor het eerst over hadden, voortvarend aan de slag gegaan is. Dat het budget nu toch al bijna volledig gehaald is zeg maar. Dat geeft ook wel aan dat de nood hoog was. Wel hebben wij nog een paar vragen. Hoeveel is er op dit moment echt al aangevraagd? En daarbij een belangrijke vraag is, heeft het college, of het drietal, of hè, gezien dat er een bepaalde piekvraag is geweest die de afgelopen dagen sterk is afgenomen? Of is het een hele constante vraag die nu doorloopt? Want daarmee kunnen we wel zien van nou goh, we hebben de ergste nood hebben we gehad. En kijk, als, dat is eigenlijk graag wat ik wil weten. Dus, maar voor de rest is voor ons dit een akkoordstuk voor naar de raad toe. Dank.

De **voorzitter**: Ja. Dan nog even in herinnering brengen dat, zoals u wellicht bekend is, het college, of de griffier heeft aangegeven dat er stukken zijn toegevoegd. En ik zal alvast verraden, uw eerste vraag is daarin gewoon beantwoord. Maar we gaan gewoon door naar de volgende. En dat is de heer Te Gronde.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja, dank u wel voorzitter. Ja de VVD-fractie had ook inderdaad naar aanleiding van dit stuk al wat vragen gesteld. En nou ja, we zijn in ieder geval blij om te zien dat Winterswijkse ondernemers, ja de mogelijkheid hebben aangegrepen om van deze regeling, regelingen, gebruik te maken. En in die zin is het natuurlijk cru om te zeggen van we zijn blij dat het budget is, inmiddels bijna op is hè. Want liever had je helemaal niet dat dit budget noodzakelijk was. Maar ik denk dat dit voor de Winterswijkse schaal een prima manier…

De **voorzitter**: Mijnheer Te Gronde, het Woold valt uit. Valt helemaal uit.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja daar ben ik weer.

De **voorzitter**: Ja, alleen uw tekst was wel wat minder. Kunt u de laatste 30 seconden even opnieuw doen?

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja, nou ik zei dus dat het eigenlijk, nou ja dat we blij zijn dat er gebruik van gemaakt is, van deze regeling, terwijl je natuurlijk eigenlijk liever niet had dat het nodig was. Wij hadden ook vragen gesteld. En wat wij zien is dat, nou ja, het Rijk iets van € 1.900.000 heeft overgemaakt naar Winterswijk om dit soort regelingen uit te voeren. Een deel daarvan, nou die € 2.500.000 die is dan op zeg maar, en daar komt dan nu een miljoen bij, waarvan er natuurlijk in totaal straks een miljoen aan lening zit. Waarvan je dan uitgaat dat die terugkomt. Maar goed, die garantie hebben we natuurlijk niet. En ik denk dat we daar ook niet te lang bij stil moeten staan. Een vraag is die we nog wel hebben aan het college is van, is er ook zicht op dat er nog weer een extra aanvulling vanuit het Rijk komt om dit soort regelingen te doen? Ik denk dat het goed is dat Winterswijk zelf wat doet, maar het is natuurlijk mooi als het Rijk uiteindelijk voor een groot deel daarin bijdraagt. Dus dat was de enige vraag die we nog hebben. Voor de rest is dit wat ons betreft een akkoordstuk.

De **voorzitter**: Oké. En dan gaan wij door naar de volgende die het woord wil hebben, en dat is de heer Voogt.

De heer **Voogt (GroenLinks)**: Dank u wel voorzitter. GroenLinks stond sowieso al welwillend tegenover een eventuele uitbreiding van het budget. Want het is vorige keer eigenlijk al besproken. En uit de financiële toelichting blijkt inderdaad, zoals de heer Te Gronde ook al aangaf, dat een substantieel deel van de uitgaven tot nu toe door een rijksuitkering aan de algemene middelen wordt gecompenseerd. Dus de aanslag op de eigen reserve is beperkt. Wat betreft de renteloze leningen aan ondernemers valt op dat het drietal deskundigen verantwoord leningen toekent, maar soms ook afwijst. Ook worden we getroffen door de mededeling dat sommige situaties nog erger blijken te zijn dan de zwartste scenario's deden vermoeden. Verdubbeling van een leningenbudget naar 1 miljoen is bij het trio dus in goede handen, en heeft dan ook onze instemming. Tenslotte gaat het om terug te betalen leningen, waarvan een beperkt deel wellicht niet meer terugkomt, maar dat risico nemen we in deze uitzonderlijke situatie. Wel kijken we kritisch naar aan wie dit vangnet ten goede komt. Mijn indachtig het feit dat de gemeentelijke overheid in deze situatie gezorgd heeft voor alle inwoners, hebben we gevraagd aan het college hoe de TONK-regeling wordt uitgevoerd. Dat is de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten. Immers, er verschijnen in de media allerlei berichten van gemeenten die er veel te selectief mee omspringen. Zozeer zelfs dat de minister ze aanspoort om minder krenterig te zijn. Nou wat betreft de antwoorden van het college over de TONK. Het stelt ons zeer gerust. Er is voor Winterswijk een budget voor een kleine 8 ton uitgetrokken. En de toetsingscriteria zijn ruimhartig. Met andere woorden, naar ons idee stelt de gemeente zich in bredere zin dan alleen voor ondernemers op als vangnet voor alle inwoners die ernstig door coronamaatregelen zijn getroffen. En uitbreiding van het crisis- en herstelbudget nu in tweede instantie, schept geen verplichting tot weer een ophoging in een later stadium. Zo is ons in de financiële raadscommissie verzekerd. Al met al, we zijn dus heel tevreden over de gang van zaken en stemmen graag in met het voorstel. Wat ons betreft is het ook een akkoordstuk.

De **voorzitter**: Oké. Dank u mijnheer Voogt. En dan gaan wij door naar de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja op zich vinden wij het prima om te zien dat er nu, ja een hoop ondernemers toch geholpen zijn. En wij hebben natuurlijk in het vorige, in de vorige raadsvergadering natuurlijk ook al, of voorgaande raadsvergaderingen ook al eigenlijk, ja toch wel erop aan voorgesorteerd dat er toch nog een verhoging kon komen. Dus ja, hopen dat die 5 ton ook, ja goed besteed gaat worden. Wij hebben wel een vraag van, hoe gaat dat als er meer aanvragen komen die eigenlijk hoger zijn als het maximumbedrag? Hoe wordt daarmee omgegaan? Dat is mij nog niet helemaal duidelijk. En ja, in het rijtje van wat er natuurlijk van de totale anderhalf miljoen al uitgegeven is, daar zien wij toch die Notaristuin. Steeds nog een vreemde eend in de bijt staan, om het zomaar te zeggen. Ja ik zou zeggen, laat die bijt in een ander vijvertje zwemmen. Want dan komt dat geld in de corona pot weer vrij voor echt dingen die voor corona bestemd zijn. En wij vragen u, want er is natuurlijk, er wordt nu natuurlijk 5 ton extra uitgetrokken om de lening pot aan te vullen, maar dan blijft er natuurlijk nog 5 ton over. Zorg dat er niet nog zo'n vreemde eend in de bijt komt te zwemmen. Ja we horen graag van het college of zij daar ook echt op gaan letten, dat het echt voor de coronacrisis aangewend gaat worden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek, we hebben een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dat mag.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik ben toch enigszins verbaasd dat de heer Van Beek de Notaristuin hier noemt als vreemde eend in de bijt. Ik wilde toch even herinneren dat D66 destijds een amendement heeft ingediend om de Notaristuin, het opknappen daarvan, niet te bekostigen uit de corona pot, die 2,5 miljoen. En in ieder geval uw partij heeft daartegen gestemd. Dus ik ben eigenlijk wel verbaasd om te horen van Voor Winterswijk dat zij dit nu een vreemde eend in de bijt vinden, terwijl zij destijds daar prima voorstander van waren. Dus kunt u dat verklaren mijnheer Van Beek?

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Nou ik denk dat u toen niet goed geluisterd hebt, en dat u dondersgoed weet dat wij totaal tegen die opknap van die Notaristuin waren op dat moment. Dat

dat gewoon in onze ogen gewoon veel te veel geld kostte. Dus wat dat betreft konden wij uw amendement wel steunen, maar wij waren gewoon tegen de opknap van de Notaristuin tegen die grote klap met geld die erheen ging uit de gemeenschapspot. Dus wat dat betreft waren we nog een stapje kritischer als u.

De **voorzitter**: Het lijkt mij duidelijk. Ja toch mevrouw Ten Dolle? Ja.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Nou goed, voorzitter, als ik daar een slotopmerking over mag maken. Ik vind het bijzonder omdat de heer Van Beek destijds toch echt andere woorden heeft gebruikt. Dus het is totaal niet in lijn met wat er een half jaar geleden werd gezegd. Dus bedankt.

De **voorzitter**: Dat is dan uw probleem. En ik zie dat de heer Van Beek klaar is met zijn termijn. Ja. Dan gaan wij door naar de volgende, en dat is diezelfde mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Nou kan ik zo doorgaan voorzitter. Dank u wel. Ja deze verhoging dat klinkt natuurlijk heel sympathiek. Iedereen heeft het ontzettend moeilijk in deze coronatijd. De ondernemers, de verenigingen, nou ja, iedereen. En dat begrijpen wij heel erg goed als D66. Maar toch hebben wij wel wat vragen. Het is natuurlijk heel duidelijk dat van die miljoen 5 ton wordt gebruikt nu voor die leningen als aanvulling op het krediet van wat we natuurlijk een maand geleden hebben gedaan. Maar die andere 5 ton daar wil D66 eigenlijk toch wel een specificatie over, van wat is de verwachting waarvoor we dat gaan gebruiken. Wij zouden graag namelijk meer invulling willen zien als het gaat om verenigingen, om scholen misschien als zij niet al vanuit het Rijk worden ondersteund, cultuur. Dus voor ons is het nog best wel onduidelijk, wat gaan we nou doen met die aanvulling van die 5 ton. En daar zou ik toch wel graag een specificatie op willen, want het is heel leuk dat we nu weer extra geld beschikbaar gaan stellen. Maar wat ons betreft komt daar wel een duidelijk plan uit voort. En een andere vraag is ook, van nu willen we een miljoen extra beschikbaar stellen, maar wat gaan we dan aan de andere kant niet doen? Want je kunt wel geld blijven beschikbaar stellen, maar dan moet je dus keuzes gaan maken, harde keuzes gaan maken, aan de andere kant om een keer dingen niet te realiseren, of niet prioriteit te geven. En dat is natuurlijk ook wat D66 destijds gevraagd heeft met de prioriteitenladder. Stel je prioriteiten opnieuw, kom met duidelijke prioriteiten. Wat gaan we nu wel doen, wat gaan we nu niet doen. En wat kan misschien niet doorgaan door corona. Maar als we nu weer zo'n miljoen beschikbaar gaan stellen, zouden we dat wel graag helder willen hebben. Wat gaan we dan aan de andere kant niet doen? En voorzitter, dat is voor D66 best wel essentieel, want wij hebben wel echt twijfels van, we kunnen nu wel elke keer geld beschikbaar stellen, maar hoeveel schuiven we door naar de volgende generatie? Of misschien wel naar de volgende raadsperiode? Er moeten een keer duidelijke keuzes worden gemaakt, en ook moeilijke keuzes. En als het aan D66 ligt gaan we dan niet meteen aan de knoppen van de verenigingen of van cultuur draaien, want dat is het eerste wat je gaat doen als je moet bezuinigingen. Dus we willen hier eigenlijk wel echt een concrete onderbouwing voor, zodat we niet.

De **voorzitter**: Oké, maar eerst hebben we een interruptie van de heer Van Beek op u.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja u reageert net heel kritisch op mij mevrouw Ten Dolle, maar eigenlijk houdt u hetzelfde verhaal. Dat u dus op dezelfde manier kritisch ben hier, dat we geen dingen uit gaan geven aan verenigingen in de wijk. Dus ik vind het een beetje vreemd dat u net zo raar reageerde. Ik hoor graag uw antwoord daarop.

De **voorzitter**: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja bedankt voor deze vraag. Nou dat is dus precies, D66 is een consequente partij. En we zijn dus elke keer consequent. En daarom hebben we destijds ook dat amendement ingediend. Dank u wel de heer Van Beek, dat u deze vraag stelt. En daarvan kunt u ook op aan. En daarom komen wij nu weer met deze vragen, om consequent de lijn door te zetten over die vreemde eend in de bijt. En daarom hebben wij destijds een amendement ingediend, en zullen wij nu ook kritisch zijn. Dus ik vind het alleen maar fijn dat u eigenlijk mijn betoog hier versterkt. Dus ik, ik was eigenlijk al klaar voorzitter met mijn betoog en

met mijn vragen, dus als de heer Van Beek verder geen interrupties meer heeft, of geen vragen, dan.

De **voorzitter**: De heer Jonker.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Een kort, kort antwoord. Nee dan ben ik blij dat we samen consequent zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: En dan heeft de heer Jonker ook een interruptie op het betoog van mevrouw Ten Dolle.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Ja ik ben heel blij dat jullie allebei zo blij zijn. Maar ik heb een interruptie op mevrouw Ten Dolle. Zij vraagt dit debat gaan we niet doen. Kijk, dit is natuurlijk gewoon pleister plak geld. En dit zijn geen geld wat we elk jaar, elke maand, weer terug gaat zien. Dus je kunt nu nog helemaal niet zeggen wat gaan we niet doen. We zijn ook nog niet aan het eind van deze crisis. Dus ja, ik vind dit wel een beetje, nou ja, beetje makkelijk om het zo maar te zeggen. Daar gaat het volgens mij nu niet over. En dat gaan we op andere momenten denk ik gewoon bespreken als we duidelijk overzicht hebben op de situatie.

De **voorzitter**: Oké. Dan gaan we door naar mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Nou volgens mij gaat het daar wel over. Want als wij nu niet kijken naar de volgende generatie, naar de lange termijn, dan hebben we straks een probleem. En het alleen maar vooruitschuiven, kijk dat kan de visie van WB zijn, als jullie het alleen maar vooruit willen schuiven en we kijken dan wel wat we ermee kunnen, dat is prima. Maar dat is niet wat D66 doet. Wij willen graag concreet weten wat gaan we nou doen voordat we hiermee in kunnen stemmen, om straks ook te weten, moeten we straks dan die pijnlijke beslissingen gaan nemen, die pleisters eraf rukken in één ruk, om te zeggen van dit kunnen we er niet meer doen. En wij willen dus liever aan de voorkant al weten wat kunnen we straks niet, of misschien is er al zicht op bij het college van wat kunnen we straks niet, of wat moeten we misschien even in de vrieskast zetten. Ook prima. Maar daar willen wij graag een duidelijk antwoord op. Om straks ook misschien te kunnen instemmen. En daarom vragen wij ook deze vragen, en ik denk dat dat ook een taak is van de raad, van de commissie, ook als politiek, om lange termijnvisie te hebben. Ik ken u ook als een partij, de heer Jonker, die ook graag naar lange termijn visies kijkt. Dus dan is het wel degelijk een belangrijke vraag om te weten waar we naartoe gaan.

De **voorzitter**: Volgend mij gaat u het daar niet over eens worden, denk ik. Ja mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Ja wij zijn zeker juist van de lange termijnvisie. Ik vind, ik begrijp wat mevrouw Ten Dolle zegt over van als je het ene doet kun je het andere niet doen. Maar, we zitten nu in een uitzonderlijke situatie. Daarbij is de rente extreem laag. En WB vindt het erg belangrijk dat we nu juist onze ondernemers, deze tijd doorbrengen. En straks gaat het misschien wel weer heel goed met de economie, is dat geld snel weer terug, en dan hoeven we helemaal niet nu al te bepalen wat we dan wel/niet gaan doen. Dat, ik vind op dit moment eigenlijk niet het moment om hierover te praten. Maar goed, ik zie dat echt in een ander debat. Daarbij wou ik het graag laten.

De **voorzitter**: Nou dan laten we mevrouw Ten Dolle haar betoog afronden.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja nog een korte opmerking. Volgens mij vindt WB hier mij volledig aan hun zijde. Want dat is ook wat wij willen. En wij zeggen ook niet dat wij niet de ondernemers willen helpen. En wij zeggen ook niet dat wij niet de verenigingen willen helpen. We willen alleen wel duidelijk weten, wat gaan we doen. En volgens mij liggen we daar volledig op één lijn. Dus óf u heeft mij niet goed begrepen, óf ik heb u niet goed begrepen. Maar ik denk dat we daar elkaar echt aan ons zijde vinden. Wij moeten helder zijn.

De **voorzitter**: Dat was het einde van uw betoog? Mevrouw Ten Dolle, dat was het einde van uw betoog? Oké.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Jazeker. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dan gaan wij door naar de heer Wassink.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Zei u nou Zuiderveld?

De heer **Wassink (CDA)**: Ik hoorde u de naam niet zeggen, maar noemde u mijn naam?

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ik hoor het ook niet.

De **voorzitter**: Nou, oh ik hoorde het wel. Maar het is de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Dat dacht ik al volgens mijn lijstje, dank u wel voorzitter. Ja nog even op die pleisters terugkomend, 3,5 miljoen voor pleisters vind ik toch wel een beetje veel geld voor pleisters. Als ik daar volgende week voor naar het Kruidvat ga, weet ik niet waar ik mee thuiskom. Maar dat terzijde. Maar er zat, in het verlengde daarvan zat ook nog wel even de vraag van het CDA, want ja, we hogen nu het budget met een miljoen. Nou, op zich zijn we inderdaad heel blij dat ondernemers dusverre goed geholpen zijn. Maar de vraag is wel even bij deze miljoen. Kan het college dan ook toezeggen dat het ook bij deze miljoen blijft? En specifiek dus ook voor die 5 ton bij de leningen. Ja een beetje in het verlengde van de vragen van mevrouw Ten Dolle, want ja, ergens moet het geld uiteindelijk wel weer vandaan komen. Dus daarom ook even de vraag van is het dit dan ook wat betreft, wat de heer Jonker noemde, het pleisters plakken voor 3,5 miljoen? Dat is even de vraag aan het college.

De **voorzitter**: Oké, dank u mijnheer Wassink. En dan gaan we nu naar de heer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik had eigenlijk ook twee vragen, maar de ene is al gesteld door de heer Te Gronde. Namelijk, die was benieuwd naar de compensaties die al via het Rijk waren gekomen. Nou dat wilden wij ook vragen. En ten tweede, de heer Jonker die vroeg naar volgens mij de verdeling van het geld tot nu toe. Nou, dat antwoord hebben we net gekregen, begreep ik van u als voorzitter. Ik zou nog wel een aantal dingen willen zeggen, want er wordt hier natuurlijk gezegd dat er met miljoenen gestrooid wordt. Nou, ten eerste hebben we al kunnen horen dat er al 1,9 miljoen compensatie is. En omdat het allemaal incidenteel geld is, ja we hebben het echt nog maar over een paar procent van onze begroting. Echt een, nog niet eens de vingers van één hand. En ik zou ook willen zeggen, met name tegen de heer Wassink en mevrouw Ten Dolle. Stel u nou eens voor dat we deze bedrijven failliet laten gaan. Stel u nou eens voor dat het personeel in de bijstand terechtkomt. Dan moet u eens kijken wat het dan de gemeente linksom gaat kosten. En voorzitter, tot slot, want wij staan vierkant achter deze steunmaatregelen, en dit extra geld wat ter beschikking wordt gesteld. Tot slot, ik hoor sommige collega's wat anders zeggen. Wij gaan er gewoon vanuit dat de ondernemerskracht in Winterswijk zó groot is dat er al het geld terugkomt. Dat zou alleen maar een goed teken zijn. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, ja we hebben nog wel een interruptie van mevrouw Ten Dolle. Dus die komt dan nu nog.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik hoor de heer Zuiderveld zeggen van stelt u eens voor dat die en die, en zus en zo. U zet nu D66 op een manier weg, dan heeft u niet duidelijk geluisterd naar wat wij vroegen. Wij stellen alleen kritische vragen naar wat er nou precies gaat gebeuren met die overige 5 ton, en ik vind het eigenlijk wel heel vervelend, voorzitter, dat we op een manier worden weggezet alsof wij deze steunmaatregel niet willen steunen. Dat hebben wij nog helemaal niet gezegd. We willen alleen concreet duidelijk weten hoe en wat, en dat is het enige wat D66 nog vraagt. Dus ik hoop dat de heer Zuiderveld de volgende keer toch daar iets kritischer naar wil luisteren voordat hij ons op een manier wegzet waar ik eigenlijk niet vrolijk van wordt. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Oké. Mijnheer Zuiderveld, een laatste reactie.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Nou even heel kort. Nou volgens mij heb ik het zo niet bedoeld en gezegd. Mevrouw Ten Dolle heeft het duidelijk over toekomstige generaties waar een soort hypotheek op gelegd wordt. Nou ja, dat zei de heer Jonker ook al, dat moet nog maar blijken, want dat weten we nu nog niet voor een deel. We weten nog niet precies wat de compensatie uiteindelijk zal zijn. We weten nog niet precies hoeveel er terugbetaald zal worden. Wij gaan er dus vanuit dat alles terugbetaald wordt, omdat de ondernemers in Winterswijk het uiteindelijk zullen redden. En verder weten we eigenlijk ook nog niet wat er aan extra geld terug zou kunnen komen. Stel dat de boel straks weer opengaat, en Winterswijk wordt overstroomd door Duitsers die zin hebben om heel veel te kopen, komt dat indirect toch weer bij de gemeente ook voor een deel terecht.

De **voorzitter**: Oké. Nou dan denk ik dat het nu tijd wordt om maar eens naar het college te gaan. Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek:** Ja dank u wel voorzitter. Ja fijn de woorden van steun voor onze ondernemers inderdaad. Wij hebben vanmiddag ook bijgepraat met het drietal. En we hadden natuurlijk al een overzicht van wat wij in aantal aanvragen hebben gedaan, en ook in welke sectoren dat dan is terechtgekomen. Maar vanmiddag hebben we ook even met ze bijgepraat. En we is dan wethouder Tannemaat en ik, en om te horen, nou ja, hoe die gesprekken nou gingen. En inderdaad, de situaties zijn soms schrijnend. Want net als iedereen heeft iedereen weleens tegenslag in zijn leven. Privé en zakelijk. En je merkt gewoon dat het voor ondernemers nu gewoon heel moeilijk is om naast de coronacrisis ook nog andere tegenslagen te hebben. En sommigen zitten er gewoon echt wel doorheen. En nou, wij denken ook echt wel na over bijvoorbeeld volgend jaar, ook om te kijken van hoe gaan wij een stukje nazorg leveren aan ook deze ondernemers, maar ook andere kwetsbare inwoners. Want het heeft gewoon echt impact. En nou, Winterswijks Belang vroeg hoeveel is er al aangevraagd? Nou in het overzicht wat is verstrekt staat dat er, ik geloof 32 aanvragen waren, waarvan 1 dubbel. En dat er inmiddels € 370.000 is toegekend, en 5 aanvragen afgewezen. Toen wij vanmiddag bij elkaar zaten kwam er nog weer een nieuwe aanvraag binnen. Maar het klopt dat de piek van het aantal aanvragen, zeker in de eerste anderhalve week, twee weken, daar lag. Maar het druppelt door. Maar we weten natuurlijk niet hoe het verdergaat. We zien de afgelopen dagen toch hele hoopvolle berichten, over eind april de terrassen open, de winkels open. Tegelijkertijd zien we ook weer de berichten dat het aantal besmettingen echt oploopt. Dat de ziekenhuizen steeds voller komen te liggen. Dus wat krijgen we te horen bij de volgende persconferentie? En het zou maar eens zo kunnen zijn dat mensen nu nog denken, nou ja, als het eind april opengaat dan red ik het wel. Maar wat als er nog een maand bijkomt? Dus wij zijn ook heel blij dat wij die, nou ja, die tijd zeg maar om een aanvraag voor een lening te doen, niet hebben beperkt tot één of twee weken, maar echt tot midden in deze zomer. En misschien moeten we straks wel wat langer doen, want voor sommige bedrijven, dat horen we ook, ja komt de klap misschien wel veel later. Want voor sommige bedrijven is het helemaal niet zo dat als dadelijk alles weer open is, bij hen opeens de omzet terug is. Soms gaat daar echt wel een half jaar of een jaar overheen. Bijvoorbeeld omdat ze afhankelijk zijn van, ik noem maar wat, muziekverenigingen die eerst weer concerten moeten gaan oefenen, en over een jaar een concert geven waar zij dan diensten voor leveren die geld opleveren. Dus, nou ja, wat we in ieder geval ook meegekregen hebben is dat zij in ieder geval het idee hebben dat de ondernemers die deze leningen hebben aangevraagd ook inderdaad echt van goede wil zijn om dit terug te betalen. Vinden het heel erg fijn dat de gemeente op deze manier ondersteunt. Dus ja, over twee weken kunt u als raad inderdaad besluiten om een tweede € 500.000 maximaal toe te kennen voor deze groep. En of we het nodig hebben weten we niet, maar het is fijn als het beschikbaar is. De VVD vraagt, is er al zicht op volgende regelingen vanuit het Rijk? Nou, wij hebben echt vers van de pers, vroeger noemden ze dat geloof ik de meicirculaire, gehad. Maar er zit inderdaad een vierde verhoging aan te komen. En die gaat geloof ik vooral over extra middelen voor de TONK, kosten voor jeugd, en ik geloof ook afvalinzameling. Maar wat dat bedrag precies is, dat weet ik niet. Zodra daar meer bekend over is, zullen we dat gewoon in een P&C-cyclus ook meenemen. En dus ja, er komt weer extra geld van het Rijk beschikbaar. Ja fijn ook GroenLinks dat u gerustgesteld bent voor wat betreft de uitvoering van de

TONK. En als u daar meer vragen over heeft dan bent u welkom bij wethouder Tannemaat. Even kijken, ja D66, uw vraag over wat verwacht u voor die tweede € 500.000? Wat zit er in de pijplijn? Dat laat ik zo even beantwoorden door collega Tannemaat. En u vraagt, wat gaan we niet doen? Nou, daar spreken we nu inderdaad niet over. Het is crisis. En we vinden het belangrijk om die pleisters te kunnen plakken. En we trekken dat geld daarvoor uit de algemene reserve. En die leningen, ja die komen ook terug verwachten wij. Dus het is niet zo dat we nu keuzes maken om dingen niet te doen, maar we hebben natuurlijk, ik moet even een slokje water nemen geloof ik. Ik praat te veel geloof ik.

De **voorzitter**: Nou, dan kunt u het ook wat korter houden.

Wethouder **Klein Gunnewiek:** Nou, ik zal het wat korter houden inderdaad. Ja we praten natuurlijk volgende week weer met elkaar over het crisis- en herstelplan 2.0. Dan gaan we ook richting kadernota. En dan hebben we ook denk ik dat soort brede afwegingen met elkaar. Maar voor nu is het echt gewoon tijd om die pleisters te kunnen plakken. Het CDA vraagt, blijft het bij deze miljoen? Nou, wat ik al zei, volgende week praten we verder over het crisis- en herstelplan 2.0. We hebben in ieder geval gezegd voor die € 500.000 leningsfonds, dat is echt het maximum. Er zit een maximum aan voor wat we kunnen doen. Maar voor die andere € 500.000 hebben we voor nu een inschatting gemaakt dat dat nog ongeveer het bedrag is wat we nodig hebben om pleisters te kunnen plakken. Maar als er echt nood aan de man is, ja dan zullen we daarvoor gewoon wel bij u komen met een voorstel. Want dat crisis- en herstelplan 2.0 dat gaat natuurlijk veel meer over volgend jaar en die jaren daarop. En waar we allemaal volgens mij Hartfonds, Verenigingsleven fonds, sport, onze cultuur, en volgens mij wil niemand dat er hier instellingen omvallen in Winterswijk. Dus als dat geld op is, dan komen we bij u. Maar misschien is het ook wel zo dat die tweede € 500.000 leningfonds helemaal niet op komt. En dan zullen we dat geld voor die andere pleisters inzetten. Volgens mij heb ik de vraag beantwoord. Alleen mijnheer Tannemaat mag nog antwoorden op de vraag van D66.

De **voorzitter**: We hebben eerst nog even een interruptie van de heer Wassink op uw betoog.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja toch even ter controle of ik het nou goed verstaan heb. U zegt als ik het goed heb, dat die 5 ton voor de leningen dat het daarmee op=op is, en dat u bij die anderen eventueel nog, ja dat hangt af van het crisis- en herstelplan 2.0. Heb ik dat goed begrepen?

Wethouder **Klein Gunnewiek:** Ja, dat andere hangt dus met name af van de actualiteit van de aanvraag. Als er echt een instelling dreigt om te vallen, en we zouden die 3,5 miljoen helemaal op hebben, ja dan komen we echt met een voorstel naar u toe. Maar voor wat betreft het leningfonds. Heel duidelijk, een miljoen leningen ter beschikking stellen aan ondernemers in Winterswijk, dat is wel echt het maximum.

De **voorzitter**: Oké, ik zie dat het duidelijk genoeg is voor de heer Wassink. Dan gaan we nu naar de overgebleven vragen, naar de heer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja dank u wel. En misschien nog even ter aanvulling naar mijnheer Wassink. We hebben er wel gezegd dat het goed zou kunnen zijn dat als die tweede 5 ton niet direct uitgeleend wordt, dat we daarvan misschien nog wel de termijn wat willen verlengen. Daar sprak collega Klein Gunnewiek net ook al over. Omdat het heel goed kan zijn dat, we hebben nu gezegd 1 juli, maar je weet natuurlijk niet wat er gebeurt. Dus die tweede 5 ton zou ook maar zowat later nog heel goed van pas kunnen komen bij ondernemers die alsnog in de problemen komen. Maar daarvan hebben we gezegd van, misschien de termijn wel wat oprekken, maar dat kunnen we in overleg doen ook met u, daar kunnen we dan een voorstel voor doen. Maar we gaan niet over het bedrag heen. Dus wat dat betreft is het bedrag, is gefixeerd. Dan eventjes naar mevrouw Ten Dolle. U hebt het over de tweede 5 ton, zeg maar de 5 ton die niet aan leningen verstrekt gaat worden. Maar ik kan u nu al zeggen dat daar, van die 5 ton, toch al wat geld waarschijnlijk uitgegeven gaat worden. We hebben nu in het college binnenkort een stuk van De Storm. En die heeft echt heel erg noodzakelijk kosten te maken, onder andere over terras en nog wat zaken die, of de entree. En dat ligt in het college. Dat is alleen al € 103.000. En daarnaast

komt Boogie Woogie nog met, omdat die momenteel echt last heeft van sterke teruglopende aanmeldingen. Niet omdat Boogie Woogie in zwaar weer zit, maar echt omdat er nu gewoon, ja ook heel veel jongeren nu geen zin hebben om lid te worden van, of iets te gaan doen wat ze toch weer wat kunnen doen. Dus daar komt ook nog, nou zo'n € 50.000, € 60.000 uit. En daarnaast weten wij zeker dat er ook in de toeristische sector nog het nodige op ons afkomt. Dus wij denken eigenlijk dat we met die tweede 5 ton eigenlijk best wel goed, dat we dat heel goed begroot hebben. Het is niet zo dat het morgen al op is, maar we denken wel dat met die anderhalve, € 160.000 euro die er dan waarschijnlijk al aan komt, dan houden we dus nog 3,5 over. En dat we die, en die gaan we dus echt besteden aan sport, aan de toeristische sector, aan cultuur. En ja, wij blijven, denken dat het goed is dat dat potje er op die manier nog voor is. En tot slot misschien nog eventjes.

De **voorzitter**: Oké, maar we hebben eerst een interruptie van de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Toch even een verduidelijkende vraag aan de wethouder. U had het over de entree van De Storm. Is dat een corona gerelateerd iets? Dat was me niet helemaal duidelijk.

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja. Nou ja, punt één hè, dit is ook in de taskforce al afgehandeld. En het ligt nu ter inzage bij het college omdat dit een wat groter bedrag was. Dat kun je op twee manieren bekijken. Ze hebben een enorme terugval in inkomsten, en ze hadden dit al eigenlijk moeten uitvoeren. Het heeft ook met veiligheid te maken. En daarnaast is dit ook een typisch voorbeeld van het naar voren trekken van een investering die door Winterswijkse bedrijven wordt uitgevoerd. Daar wordt natuurlijk expliciet ook naar gekeken dat het een Winterswijks bedrijf is dat dit gaat uitvoeren. Dus in die zin vallen ze onder de coronamaatregelen. Ja. Dan nog even naar mijnheer Voogt.

De **voorzitter**: Gaat u door met uw betoog.

Wethouder **Tannemaat**: Ja dank u wel. Mijnheer Voogt had het over de TONK. Ik ben blij om te horen dat mijnheer Voogt ook inziet dat wij, alles is doorgemeten. We hebben gekozen voor een ruimhartige regeling, dat hebben we ook echt. Het punt is dat de TONK in Nederland gewoon slecht loopt. En Wouter Koolmees is nu ook een onderzoek aan het uitvoeren van hoe dat nou kan. Het gekke is namelijk dat de regeling heel verschillend geïnterpreteerd kan worden, en wij denken eerlijk gezegd dat het komt doordat er in het westen van het land, met name in het westen van het land, ja heel erg nadruk wordt gelegd op eigen middelen, op de inkomensgrens waar je onder kunt vallen. Dus wij hebben het heel ruimhartig ingestoken. En ja dat mag misschien nog wel wat bekender worden. Dus we zijn ook van plan om te kijken of we daar nog wat meer bekendheid aan kunnen geven, want hij lijdt denk ik een beetje onder de landelijke negatieve imago. Laten we het zo maar zeggen. Maar hij is goed in Winterswijk, en in onze SDOA vrienden in Oost-Gelre en Berkelland. Dus wat dat betreft ja hopen we gewoon dat er gebruik van gemaakt wordt als dat noodzakelijk is. Volgens mij heb ik dan ook alles gezegd voorzitter.

De **voorzitter**: Nou ja, ik ga gewoon vragen of er nog behoefte is aan een tweede termijn. En dan hoor ik wel of alle vragen afdoende beantwoord zijn. Dus bij dezen, commissieleden, is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ik hou de WhatsApp even in de gaten, 10 seconden zijn voorbij grofweg. Ik zie dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Rest voor mij de vraag natuurlijk of dit een akkoord- of een bespreekstuk is voor de volgende raadsvergadering?

Mevrouw Ten Dolle (D66): Bespreekstuk graag voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, dan wordt dit een bespreekstuk. Dus agendapunt 7 gaat door als bespreekstuk naar de eerstvolgende raadsvergadering deze maand.

8. Rondvraag

De **voorzitter**: En dan komen we bij agendapunt 8, de rondvraag. Heeft daar nog iemand behoefte aan? Niet dat ik verwacht dat dat niet zo zou zijn. En ik zie als eerste dat mevrouw Van der Vinne een vraag wil stellen. Dus dat kan nu bij dezen.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Ja sorry, duurde even. Dank u wel voorzitter. Ik heb even een vraagje. Misschien dat ik wat gemist heb, dat kan hoor. Maar ik vroeg mij even af of er misschien al een update is van de oude Plus in de Pelkwijk, of daar al nieuwe ontwikkelingen zijn?

De **voorzitter**: Nou ik weet niet, mevrouw Klein Gunnewiek, kunt u daar iets over zeggen?

Wethouder **Klein Gunnewiek:** Ja, nee ik kan daar nog geen mededelingen over doen.

De **voorzitter**: Nou, dus het antwoord is mevrouw Van der Vinne, u heeft niks gemist. Ter geruststelling. En dan gaan we door naar de volgende vragensteller, en dat is volgens mij de heer Te Gronde.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja dank u voorzitter. Ja het onderwerp haakt een beetje aan bij het vorige, tenminste bij het agendaonderdeel corona. Op dit moment is het zo dat winkeliers zeg maar in, nou met beperkt bezoek in tijdsblokken klanten mogen ontvangen. Met name dan vier uur van tevoren aanmelden. Nou er zijn ook winkelplaatsen in Nederland waar, nou ja de praktijk is natuurlijk vaak zo dat mensen toch soms weleens voor een deur staan, er geen klanten binnen zijn. En dan denk ik dat de winkelier bij zichzelf denkt van, ja moet ik nu dit vier uur van tevoren plannen, of iemand pas over vier uur toelaten, dat ze dan toch de deur voor de klanten opendoen. Ik denk dat dat gewoon praktijk is. En er zijn dus ook winkelplaatsen in Nederland waar, nou ja, waar ze een soort van stoplichtmodel hebben bedacht, van als er genoeg, als het maximumaantal mensen binnen is, dat ze dan een soort van rood stoplicht, komt een bordje met een rode pijl, een rode cirkel erop zeg maar van het zit vol. En als er ruimte is dat ze groen, een groen schildje naar voren laten zien. En mijn vraag is of het college van die initiatieven bekend is, want het is natuurlijk wel iets wat ingaat tegen de coronarichtlijnen, maar het is blijkbaar wel al in den lande gebruikelijk. Dus mijn vraag is, is het college daarmee bekend? En zou het college ook willen nadenken of dat misschien ook in Winterswijk toepasbaar is, om toch op een gecontroleerde manier, nou ja, af te wijken van die vier uurs termijn?

De **voorzitter**: Ik denk dat we voor het antwoord naar de heer Tannemaat gaan?

Burgemeester **Bengevoord**: Bengevoord.

De **voorzitter**: O de heer Bengevoord, oké.

Burgemeester **Bengevoord**: Ja dank u wel mijnheer Te Gronde. En ik begrijp wat u zegt, maar op alle plaatsen wie dit zogenaamde ‘shoplicht’ gebruiken, liggen niet in onze veiligheidsregio. Wij hebben in de veiligheidsregio afgesproken dat we proberen om elkaar zoveel mogelijk vast te houden. En daarmee ook, en dat is ook afgestemd met de ABH, daar is regelmatig contact over, is dat dus geen optie. Aan de andere kant, want wij vinden het ook belangrijk dat we ons gewoon aan de regels houden met elkaar. Aan de andere kant denk ik ook, en dat zeg ik misschien weer wat verhullend, maar is er op dit moment nog geen enkele bekeuring door de politie of de boa’s uitgereikt aan mensen die toevallig toch in de winkel zaten. Wat ik nog wel wil zeggen is, ook aan u als raads- en commissieleden, uw raad heeft de motie aangenomen om ons te melden voor een pilot. Ja ik vind het een grote schande dat de mensen in Den Haag nog niet eens een ontvangstbevestiging sturen. Ik heb dat al eerder gezegd in het presidium. Het zou mooi zijn als u allen uw contacten in Den Haag aanspreekt, want dat Fieldlab in het centrum, fantastisch. De spreiding op dit moment één zwembad in de Achterhoek, waar we met 100 man mogen gaan zwemmen, terwijl wij eigenlijk een heel mooi bod gedaan hebben. Juist om dingen te proberen in die driehoek horeca, detailhandel. Wij staan er allemaal klaar voor. Dus, nou ja, ik hoop dat u dat wil doen, maar met dat shoplicht is afgestemd met elkaar dat we dat in de VNOG niet gaan doen. Ja.

De **voorzitter**: Mijnheer Te Gronde, een korte reactie nog?

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja nee dank u wel. Nee ik begrijp wat u zegt, dus ik sta er ook achter wat dat betreft. Dus geen enkel probleem.

De **voorzitter**: Oké. Dank u mijnheer Bengevoord. En dan gaan we door naar de volgende vragensteller, en dat is de heer Oonk.

De heer **Oonk (Winterswijks Belang)**: Dank u wel voorzitter. Nou ik heb de vraag al vaker gesteld bij de vorige wethouder. Maar daar heb ik eigenlijk nog nooit geen antwoord op gekregen. Ik heb toen eens een keer voorgesteld dat de Prins Hendrikstraat die is toch wel, ja vrij druk en vrij smal. En ondanks dat er dat een vrachtwagenverbod is, komen er toch regelmatig vrachtwagens door. En er komen toch ook wel heel veel kinderen, het is een doorgaande route voor kinderen die naar school gaan. En mijn vraag was toentertijd, en die blijft eigenlijk nog staan, van is het niet een keer mogelijk dat de Prins Hendrikstraat eens goed bekeken wordt of daar geen eenrichtingsverkeer van gemaakt kan worden, of in een ander geval, dat je in ieder geval de verkeer remmende maatregelen weggehaald worden zodat de ene weghelft ietsjes breder wordt. Want nu is het regelmatig zo, dan moet één van de twee moet achteruit om mekaar te passeren, zo smal is het daar op de Prins Hendrikstraat. Ik zou graag horen van de wethouder of daarnaar gekeken kan worden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké. We gaan kijken welke wethouder dit gaat oppakken. Ik denk de heer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, dat klopt. Ja ik zou bijna willen zeggen, ik zal even overleg, collegiaal overleg plegen met mijnheer Wassink, want die woont in de Prins Hendrikstraat. Ja weet u wat het is, ik weet natuurlijk niet hoe breed het ligt, maar wij kunnen natuurlijk wel door onze verkeersdeskundigen daar even naar laten kijken. Ik herken de situatie natuurlijk. Het is niet al te breed, en het is af en toe wachten op elkaar. Maar ja, misschien is het wel verstandig dat de mensen die daar verstand van hebben, en voor doorgeleerd hebben, dat die die situatie eens in ogenschouw nemen. Dus ik zou zeggen, zet het op de lijst en dan kom ik daar bij u op terug.

De **voorzitter**: Oké, hij staat genoteerd op de afsprakenlijst. En dan gaan wij door naar de volgende vraagsteller, en dat is mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (VVD)**: Dank u wel voorzitter. Ik heb een vraag over de busdiensten van Arriva. Bij ons is bekend dat vanaf december er in het weekend geen bussen meer in Winterswijk rijden van Arriva. En eigenlijk is onze vraag aan het college of dat bij hun bekend is? En of men in gesprek is met Arriva, als tweede vraag. En als derde vraag, of dat besluit mogelijk van Arriva corona gerelateerd zal zijn. En mochten we dan de problemen van corona achter de rug hebben, of Arriva bereid is om weer in de weekenden te gaan rijden. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Poels. En ik denk dat de heer Bengevoord uw vraag gaat oppakken.

Burgemeester **Bengevoord**: Dank u wel. Ja dank u wel voorzitter. En dank ook voor de vraag inderdaad, is dat corona gerelateerd? En ik zou heel graag met Arriva in gesprek willen gaan, alleen wij zijn geen gesprekspartner voor Arriva, dat is de provincie. Maar ik zeg u toe dat ik dat bij de gedeputeerde van dienst, die gaat het over het OV, in ieder geval onder de aandacht zal brengen. En ik ben het met u eens dat het onwenselijk is.

De **voorzitter**: Oké, ik zie dat mevrouw Poels helemaal tevreden is met uw antwoord. En dan gaan we naar de laatste vragensteller, en dat is de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja we hebben gezien dat bij de oude RSG, de school, de verbouwing is eigenlijk zo'n beetje afgerond. De appartementen zijn bewoond. Er is een mooie parkeerplaats verschenen. Er zijn, er is een mooi blok met woningen achter verschenen. Er ligt nog één bouwblok braak. En wat ik altijd begrepen het is dat een bedrijfsmatig bouwblok. Ik heb altijd vernomen dat er in het begin weleens animo voor geweest is.

Maar wij horen er niets meer van nu. Ja misschien dat het college er wel wat van gehoord heeft, maar is dit bij het college ook weleens in beeld om dit te wijzigen van een agrarisch bouwblok naar woonbestemming om eventueel appartementen te bouwen? Want in principe kunnen we die ruimte natuurlijk goed gebruiken voor jongeren, ouderen, noem maar op. En dat zou ook een mooie plek wezen. Of zit daar een belemmering op vanwege de industrie dat dat niet kan? Heeft het college daar de gedachten weleens over laten gaan, om daar woningbouw te plegen in plaats van bedrijven?

De **voorzitter**: Ik denk dat uw vraag opgepakt gaat worden door de heer Tannemaat. Ja.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, klopt. Ik kan u vertellen dat daar nu momenteel gesprekken gaande zijn met een initiatiefnemer. Het ligt dus nu nog zeg maar onder, nou daar wordt mee gesproken. En daarnaast zijn er nog andere initiatiefnemers die ook nog belangstelling hebben. Dus we zijn het stuk grond zeker niet vergeten, en er is ook belangstelling.

De **voorzitter**: Oké, ik zie dat de heer Van Beek nog wil reageren.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Is dat belangstelling voor bedrijfsmatige bebouwing, of is dat van de woningbouw ook, uit belangstelling?

Wethouder **Tannemaat**: Daar ken ik u nou nog niets, niet over inlichten, omdat het nog, het is echt in een pril stadium. En ik wil de initiatiefnemers daar ook niet mee in de wielen rijden. Maar u kunt daar binnen een afzienbare termijn denk ik wel wat over horen. Zodra dat kan zullen we u dat mededelen. Ja.

De **voorzitter**: De heer Van Beek is tevreden met uw antwoord. En zoals ik net al zei, de heer Van Beek was ook de laatste die iets had in de rondvraag.

9. Sluiting

De **voorzitter**: Dus gaan wij door naar agendapunt 9, de sluiting van deze vergadering. Op een toch nog wel redelijk tijdstip vind ik. Dus iedereen dank voor de vergadering en hoe het gegaan is. Dus hartelijk dank, prettige avond nog. En wel thuis.